

@001 ༄༄༅། །མད་བྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གྱུར་ཏེ། །ཕྱིན་རྒྱལ་བསྐྱུ་བཞིའི་སྟོན་པ་མཐར་མེན་པས། །མི་འཇིགས་བཞི་ལྟན་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེས་པ། །སྟོན་པ་མཉམ་མེད་དེ་

ལ་མ་གོས་ཕྱག་འཆལ། །གང་གིས་མཐའ་ཡས་བསྐྱལ་པར་རབ་བསྐྱབས་པ། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་མུན་སེལ་ཞིང་། །མངོན་མཐོངས་ལེགས་ལམ་བཟང་གསལ་བྱེད་
མཆོག་ །བསྟན་པ་

རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་འདི་ཁོན། །དེ་ཉིད་རིང་དུ་འབར་བར་སྟོན་པ་ནི། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བཞེད་དགོངས་མཐར་ཐུག་དང་། །རྣམ་དག་སྟོན་པའི་རྩ་བོ་མ་ལུས་པ། །གཅིག་དུ་འབྲེལ་པའི་
ཡིད་བཞིན་རྒྱ་

མཆོ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ལྟ་མའི་སྟོན་པ་མཆོག་དེ་ཡི། །དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་ལེགས་གསུང་སྟོན་ཆོག་གི། །དཔག་བསམ་སྐྱ་གྱུ་དོན་གྱི་ཡལ་གའི་ཕྱོགས། །རྫོགས་པའི་དག་མཚན་ཀུན་དུ་སྟོ་
བར་བྱ། །དེའང་

@002A ༄༄༅། །བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འབྲེན་བཞི་པ་མཉམ་མེད་ཤྎགའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་དུ་མར་བྱ་དཀའ་བའི་སྟོན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་

བཞེས་ཏེ། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའང་། ཉན་རང་རྣམས་གྱིས་ཞི་བདེ་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གང་དུའང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ངོ་
མ་ཕྱ་མོ་ཙམ་

ཡང་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་བས་ཐབས་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཞི་བལྟས། འགྲོ་བའི་
སྤྱལ་བསྐྱལ་སྤྲན་

གཅིག་ལྟ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་ཞེས་དང་། སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བར་ཡིད་ཆེས་
ནས། །ཞེས་

@002B གསུངས་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་སྤྱལ་བསྐྱལ་མ་ལུས་པ་སེལ་བའི་ཐབས་དང་། བདེ་བ་མ་ལུས་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་
བ་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་གོམས་པ་ནི་དུག་

གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་ལ། འབྲས་བུ་བདེ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་སྐྱབ་ཚུལ་
རང་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་

མི་རྣམས་པས། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤིང་ལག་ཏུ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་བཞེད་མཐར་ཐུག་པ་དང་།
ལུས་ཅན་ཀུན་

གྱི་འདོད་དོན་མ་ལུས་པ་འབྱུང་པའི་སྒོ་གཅིག་ཕྱར་གྱུར་པ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསྟན་འབར་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་བ་འདི་
ཉིད་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ།

ཏོགས་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟོ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པ། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟོ་བ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་བཤད་པ། བསྟོ་བའི་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བསྟོ་བ་སྤྱིའི་དགོས་པ་དང་། བྱད་པར་

དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་བའི་ཕྱིར་བསྡུ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས། །ཡོངས་སུ་བསྡུ་བ་ནི་རྒྱད་མ་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་འདྲ་བར་ཟད་པ་
མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

@003A ༄༄༅། །དང་། འབྲེལ་རྒྱུ་དོན་གསལ་ལས། བསྡུ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་གསེར་མགར་གྱིས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དག་བའི་རྩ་བ་རྒྱད་མི་ཟ་ཞིང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལྷན་མེད་པར་བསྟགས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་རྒྱ་ཐིགས་ལྷང་། །རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་
དེ་མི་འཇོམ། །

དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་ཡོངས་བསྡུས་དག་བ་ཡང་། །བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཇོམ། །ཅིས་གསུངས་སོ། །ལྷང་འདི་ཉིད་སློབ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བར་གྲགས་ཆེའང་།
བོད་དུ་འགྱུར་

བའི་མདོ་དེར་མི་སྤང་ལ། སློབ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་བ་ཆོག་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བས་བརྟག་དགོས། སྤྱིར་དག་བ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་དུ་འང་བཤད་མོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་དུ་བསྡེ་བས་ཁ་

བསྐྱར་བའི་ཐབས་མཁས་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བསོད་ནམས་ཞེས་པའི་ཚོགས་དག་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་
བསྡེ་བར། །བཅོམ་ལྷན་

བྱོད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་བཤད། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་རང་དོན་གྱི་འབྲི་བ་མེད་པར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྡེ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་
ནའི་སྒྲོས་ཆོས་ཡིན་པས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་

@003B ལས་ནི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། །སྟོད་པ་ཡོངས་བསྡེ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། །སྟོད་འཇུག་ཏུ། བདོག་པ་
ཐམས་ཅད་འབྲས་བཙས་ཏེ། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །སྐྱིན་

པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་ལུས་ལོངས་སྟོད་གཏོང་བར་མ་ཟད། །དེ་དག་བཏང་བའི་དག་བའང་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་བསྡེས་ཏེ་ཡིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བ་ནི་སྐྱིན་བའི་ཕར་ཕྱིན་

ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྒྲན་མེད་པར་བསྐྱགས་པའང་རྩ་བ་འདི་

ལ་ཐུག་གོ། །འོ་ན་བསྡོམ་དང་སྒྲོན་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། འདི་དག་གཉིས་ཀྱི་གང་ཡིན་སྒྲུལ་ན། གཙང་རྒྱུང་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱིས། གང་གིས་བསྡོམ་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཐོས་
ནས། །ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་

ཀྱང་། དབུས་མཐའ་ལས། མི་ཟད་བ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། །ཞེས་བའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། ཡོངས་སུ་བསྡོམས་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་མི་བཟད་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ནི་
སྒྲིན་སོགས་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་

ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་བར་བྱེད་ཅིང་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་རྟག་དུ་འཇུག་པ་འཐོབ་པོ། །ཞེས་བསྡོམས་སྐྱར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་སྤེལ་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་ནི་སྐྱར་
དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སོ་

སོར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོད་འཇུག་དར་རྒྱུག་ལས། བསྡོམ་དང་སྒྲོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཆར་མེད་མོད་ཀྱི། འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་བ་སྒྲོན་ལམ་དང་། རྒྱའི་

དག་བ་ནམས་འབྲས་བྱ་དེའི་རྒྱར་འབྱར་

@004A ཨྲ། །བའི་འདུན་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བསྟོ་བའོ། །ཞེས་སོགས་བྱངས་བྱབ་དུ་མས་སྟོན་ལམ་ལ་བསྟོ་བྱའི་རྩས་བྱད་གཞིར་བྱས་པས་མ་བྱབ་ཅིང་། བསྟོ་བ་ལ་བསྟོ་བྱའི་རྩས་
དེ་ཉིད་བྱད་པར་གྱི་གཞིར་བབྱང་ནས། །

དེའི་སྟོབས་གྱིས་འདི་དང་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་པས། སྟོན་ལམ་དང་བསྟོ་བ་གཉིས་སྟི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་དག་གང་ལྟར་ནའང་། གཞུང་འདི་ནི་
བསྟོ་སྟོན་གཉི་གར་འཛོག་དགོས་པར་མངོན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བསྟོ་བའི་དགོས་བ་ནི། བྱ་མོ་དཔལ་ཤིང་གིས་ཉུས་པའི་མདོ་ལས། བཙམ་ལྟན་འདས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ག་(NG+G'A)འི་རྒྱང་གི་
བྱེ་མ་སྟེད་གང་ལགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལྟར་དམ་

པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་ཁོངས་སུ་རྒྱད་དེ། བཙམ་ལྟན་འདས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཆེ་བ་ལགས་

སོ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དམ་པའི་

ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟུང་པ་ལགས་སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་དང་
རྟོགས་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་

པས། ཅུ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་པའི་དོན་དུ་བསྡེས་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་(NG+G'A)འི་གྲང་
རྣམས་ནི། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་ནང་འདུས་

@004B པར། །གསུངས་ཕྱིར་དག་ཅུ་ཇི་སྟེད་བསགས་པ་ནི། །ཀུན་གྱང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་ཅུ་བསྡེས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་པན་ཡོན་ཡང་དག་བའི་ཅུ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་

པར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཕུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོངས་བབུང་བ། །དེ་སྟེད་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཡི། །བྱང་

ཐུབ་སེམས་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །བྱང་ཐུབ་

སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་བརྗོད་པ་བས། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཡོངས་འཛིན་ན། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ངོ། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི། །སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱིས་ནན་ཏན་དུ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་བརྗོད་མཛད་གྱང་། །མཐའ་

མར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །ཞེས་པན་ཡོན་ཆད་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའི་རྩལ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་འདུན་པ་བླགས་དུག་པོའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་རྩལ་ཆད་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་
པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟོན་བཞི་

ལྟར་མཛད་པའི་རྩལ། ཐུབ་དབང་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབས་པ་ནམས་བསྟན་པ་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར་བསྟོས་པར་མ་ཟད། སྟོན་པ་རང་ཉིད་སྐྱེ་དགུ་ཆེ་ལོ་

བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་བྱོན་ནའང་། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མ་བཞུགས་པར་སྐྱ་ཆེའི་ལྷག་མའང་བསྟན་པ་གནས་པའི་རྒྱད་ཁྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དེའི་དོན་དུ་བསྟན་འབར་མ་གཟུངས་དང་

བཅས་པ་འདི་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་སྟོང་པོའི་མདོར། འདི་ནས་

@005A ༄། །སངས་རྒྱས་ཟླ་བ་ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དང་འཇིག་རྒྱལ་སོགས་ངེས་པ་ལ། ང་ལ་ལྟན་ཅིག་ཆོག་མཁོ་སྟེ། གསུམ་ནི། །ཞེས་སོགས་གྲིས་དག་སྟོང་
བྱིས་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་བསྟན་པ་ཉམས་པ་དང་།

དེའི་དང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྒྱད་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མང་དུ་གསུངས་ལ། མི་བཟད་དེ་ཡི་ཆོན་ནི། །ཆོས་གནས་ཞིབས་བདེ་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་བ་ནས། བྱང་རྒྱ་བ་རྒྱ་དུ་འཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་བསྟན་པ་སྤྲུལ་གསོ་བ་དོན་ཆེ་རྒྱལ་དང་། བྱམས་པ་

ལ་སོགས་སྐལ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་གྲིས་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྟོགས་མའི་དུས་བསྟན་པ་སྤྲུལ་གསོ་བ་དཀའ་འང་ཅི་རྒྱས་སུ་སྤེལ་བར་ཞལ་གྲིས་བཞེས་ལ། སྤྲུལ་ཡང་བཅོམ་
ལྟན་འདས་གྲིས། སྤྲུལ་བ་འཇིན་ཅིང་དཔལ་གྱུར་པ། །ཞེས་བ་ནས།

བཏང་སྟོམས་ཅན་དག་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྲིས་སྤྲུལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་དུ་མ་དང་། བྱང་པར་དུ་རྟོག་སྤྲིའི་རྒྱལ་པོ་བཟོད་དཀའ་དང་། འཇམ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་

གསུམ་འཐབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྟན་པ་རྒྱབ་ཚུལ་སོགས་

གསུངས་ལ། དེ་ནས། རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བཞིན། །ང་ཡིས་ཕྱི་དུས་བགོས་པར་བྱ། །དོན་དུ་འཛོལ་བ་བཏང་བས་ནས། །གཟི་མ་དངས་གསུམ་པོ་བསྐྱང་བར་བྱ། །ང་ཡི་ཆོ་འདིའི་ཆ་
གསུམ་པ། །སེམས་ཅན་རྒྱུར་ཡང་གཏང་བར་

བྱ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་སྟོད་མིན་སྟོད་འགྱུར་ཕྱིར། །ཆ་གསུམ་པ་ཡི་སྟོག་བཏང་བས། །དེ་དག་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱ་ཆེའི་
ལྷག་མའང་བསྟན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྡེས་

@005B ལ། དེ་ནས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་བདག་གིས་སྟོན། །ཞེས་སོགས་བསྟན་འབར་མ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་དགའ་བ་སྤྱད་
པ་མཐའ་དག་གྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་བསྡེ་བར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་སྟོན་

པའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གྱང་ངོ་མཚར་མྱ་དུ་བྱུང་བའི་བྱད་ཆོས་སྒྲན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཏྲིག་གི་འབར་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་

འདས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་ལ་

སོགས་བསྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། གུན་མ་བྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱིད་དུ། འདིར་ཤིང་རྩུང་དུ་གཤེགས་
པ་མ་བགྲང་པར་དམ་པའི་ཆོས་གནས་བ་མཛད་

ཆེན་དུ་བགྲང་བའི། ཞེས་པ་ནས། བསྟན་འབར་མ་དང་བསྟན་པ་འབར་བའི་སྤྲགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྟོག་གི་འབར་བའི་སྐབས་གཞན་དུ། དཀའ་བ་སྤྱད་
པ་དང་། བྱང་རྩལ་གྱི་སྦྱིང་པོར་གཤེགས་

བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་ཞེས་ལན་དུ་མར་འབྱུང་བས། མཐའ་གཅིག་དུ་ཤིང་རྩུང་དུ་གཤེགས་པ་མི་འདྲིན་པར་བཞེད་པའང་མིན་པར་སྒྲུང་སྟེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འདྲིན་ཚུལ་ལ་
ཡོངས་གྲགས་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་དང་། དེར་

རྩུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། །ལྷ་རྣམས་གུན་ལས་བབས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཕྱང་ན་ལས། །འདས་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་

ལྷ་ལས་བབས་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་པ་དང་། ཐེག་@006A ༣༣། །བསྐྱུ་ལས། བཟོའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་གཉིས་དངོས་སུ་མ་བབས་པར། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གན་དུ་
གཤེགས་པ་དང་། ཞེས་དེ་དག་གི་ལྷ་བ་སུན་དབྱེད་བའི་ཕྱིར་སྤྲུ་སྟེགས་ལྷ་གསྟོང་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་དུ་ཕྱེབས་

ནས་ཐར་ལམ་ཆོལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་པ་དང་། མདོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་གནས་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་ལ། ལ་ལར་བསྟན་པ་རྒྱབ་པའང་གཅིག་ཏུ་བབས་སྟེ། ལྷ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་
ལས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་

མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་བལ་མཁས་པ་ཞེས་ཆོས་རྒྱབ་བ་ལའང་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ན་རྒྱབ་པར་བསྟན་པས། སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་མི་
འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཅི་

རིགས་ཡོད་ཅིང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་སོ་སོ་ལའང་རང་རང་གི་མཛད་པ་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་པས། རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཁ་ཆོན་གཅོད་མི་དགོས་སོ། །ད་ལྷ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་
གྲངས་སུ་བཞུགས་པའི་རྩ་བའི་སྟོང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་འདི་ནི་

མགོ་མཇུག་དུ་འང་། ཟླ་བའི་སྒྲིང་པོས་ཉུས་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་རྩལ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་འབྱུང་བས། མདོ་དེའི་ནང་ནས་བལ་ཆེན་བྱར་བཏོན་བ་མ་གཏོགས། མདོ་
ཡོངས་རྫོགས་མིན་པར་ཤེས་ལ། འདིར་

བྱང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་བམ་པོ་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བས། སྤར་འདི་ལས་མང་བ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུར་ཡོད་པར་སྤང་ངོ། །ཇོ་བས་མདོ་ཀྱན་བརྟམ་སུ་མདོ་དེའི་ལུང་བམ་
པོ་གཅིག་ལྷག་པའི་ཆོད་ཙམ་བྲངས་ཡོད་པས།

@006B བསྟན་འབར་མ་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་དེའི་ནང་ནས་བྲངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་བཞིས་གཡུལ་བཀྱེ་རྩལ་སོགས་ཕྱོགས་ཙམ་འབྲའང་མི་མཐུན་པ་མང་བར་སྤང་བས། གཉིས་ཀ་
ཆོགས་བཅད་ལྷག་སོགས་ཀྱི་འབྱུར་བྱད་ཙམ་ཡིན་ནམ། མདོ་མི་

གཅིག་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་པར་སྤང་ངོ། །གསུམ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ། དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་ལས་བརྩམས་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ། བར་དུ་ཆོགས་བསལས་པའི་
སྐྱབས་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཐར་སངས་རྒྱས་

པའི་སྐབས་ལས་བརྩམ་ཏེ་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་དུ་བདག་གིས་སྟོན། །དཀའ་བ་གང་ཞིག་སྟུང་གྱུར་དང་། །བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་བ་ཡིས། །བསྟན་པ་ཡུན་
རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བྱང་། དེའང་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་དུ་མར་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་བཟོད་སྒྲགས་མེད་པའི་གདུང་པ་དྲག་པོ་དུ་མ་རང་གི་སྟོང་དུ་སྒྲངས།
ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཉམས་སུ་བདེ་བའི་ཟས་ཞོར་ཡོངས་སྟོད་

གཉིན་འཁོར་འབངས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྟོས་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་གཏོང་བར་མཇད་པ་ནི་སྟིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྟིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟུག་བསྐལ་སྟེ་བ་མི་ལེན་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །བདེ་བ་མི་འདོར་བཅིའང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
རྩལ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། སྟོད་འཇུག་ལས་གསང་བའི་དམ་

@007A ཨྲ། །པ་ཞེས་བྱང་སེམས་དབང་པོ་ཡང་རབ་གྱི་ཚེས་སུ་བསྐྱགས་བ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་བསམ་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་བྱེད་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གང་
ཟག་གཞན་པལ་མོ་ཆེས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་

བཙམ་ཡང་བྱ་བར་དགའ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་གཏམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་སྐབས་དུ་མར་གསུངས་ལ། མཉམ་
མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་གྱང་། སྟོད་པའི་མཆོག་འཇིག་རྟེན་

དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དུ་གཉེར་བྱར་བྱེད་པའི་བདེ་དགའ་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་འདོར་ཞིང་། གཞན་གྱིས་ཐོས་
ནའང་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བའི་དགའ་བྱབ་གྱི་སྟོད་པ་དུ་མར་

བྱང་པ་པརྟའི་ཆལ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེས་དགུར་གཞོལ་བ་ནི་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བསམ་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་གི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །འོན་མདོར་
བསྟན་ནི་རྒྱས་པའདད་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་བ་ཞིག་དགོས་

ལ། དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་ལམ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་མདོར་བསྟན་དུ་མི་འཐད་དོ་སྟེ་མ་ན་
སྟོན་མེད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྟོ་ཡིན་ཀྱང་

ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྟོ་ཙམ་དུ་བྱས་པས་མི་ཚོག་པར། ལམ་གྱི་མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་གཞུང་ཤིང་ངམ་གཞིར་བྱས་ནས་འགྲོ་དགོས་པས། རྗེ་མའི་
ཉམས་མགུར་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་

@007B མཚོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཕྱག་ཆེན་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། འཇུག་པའི་སྟོ་དང་གཞུང་ཤིང་ཕྱིར། །ཞེས་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་རྩལ་འདི་

ལྟར་སྟོར་བ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གང་ཕྱིར་དང་པོར་ངེས་པར་བྱ་བ་འདི་དགའ་སྟེ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མར་བསྐྱབ་པར་དགའ། །ཞེས་དང་པོ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་། བར་དུ་

ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པས་དང་པོར་བཏབ་པའི་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་
རྟོགས་བའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད། །ཅེས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་

སྟུ་སྟོན་པའི་རྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱས་ལའད་ཀྱི་ཆོ་སྟོབ་མི་སྟོབ་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཏེ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་དུ་
དབྱེ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བརྩམས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སའི་བར་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་བཟུང་རོ། །དེ་ལྟར་བྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩུང་བསྐྱེལ་པ་མཐའ་ཡས་
པའི་བར་དུ་རང་གི་སྟུག་བསྐྱེལ་བྱེད་དུ་བསང་ནས་དཀའ་

བྱབ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་བཞེས། རང་བདེའི་ཞེན་པ་རྩད་ནས་ལྷུངས་ཏེ་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བར་མཇུག་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྟོལ་བའི་ཐབས་ཁོ་
ན་ཡིན་ཅིང་། འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ལས་

@008A ༄། རྒྱལ་བྱེད་ཆོ་འཕྲུལ་གཞན་གཉིས་ནི་གནས་སྐབས་སུ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཡང་གོལ་བྱེད་དངོས་གཞིར་མི་འགོ་ལ། གོལ་བྱེད་དངོས་གཞི་རྗེས་སུ་
བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་

སྒྲོན་ས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། དེས་ན་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་བྱགས་ལ་བརྟག་པའི་དགོངས་པ་མཐར་བུག་པ་གདུལ་བྱའི་དོན་སྦྱབ་
པའི་ཐབས་གྱི་མཆོག་སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་དགོལ་བྱེད་ལྟག་པའི་

བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་སྤེ་སྒྲོད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་གནས་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འབར་ཞིང་གནས་པར་གྱུར་
ཅིག །ཅེས་དང་པོར་བྱགས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་གྱི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་

ཆོགས་པས་བདེན་པ་བདར་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་མཇད་ཅིང་ཤིས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་གྱིས་བསྟན་འབར་མའི་བློ་རྒྱར་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་བཞིན་ཆོག་རེ་རེ་
ནས་གཏོར་ཏེ་འབྲུ་གཉིར་བའི་བཤད་པ་གནང་འདུག།

པས། སེམས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལས་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་ནའང་། འཕགས་པའི་ཉི་མེ་སྒྲུང་བར། ཉུམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཡིན་པས་ན་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་སྒྲུང་

ལས། འཇིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་སྒྲུ་མར། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

@008B ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་མ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུ་འདུག་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་པས། དེས་ཆོག་གི་བཤད་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱར་ཡོད་པར་སྒྲུང་དོ། །ཐུབ་
པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་། བསྐླལ་

བཟང་ལས་རྒྱ་མཁན་གྱི་བྱིཅ་སྒྲུང་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་(SH'KYA) ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོར་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མདོན་དགར་གྱུར་བའི་ཆོ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མངོས་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། པད་དཀར་ལས་

བཅ་ཟེ་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་དུ་འབྱུངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྤྱིང་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱུང་གི་སྤྲས་དོན་ཀྱན་
བྱུབ་པར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་

སྒྲ་ཆོགས་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲི་ཤིང་ལས་རྒྱལ་པོར་བགས་ལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཨ་བླ་ཀ་རས་ཀྱང་བཤད་པ་སོགས་རྩལ་མི་
འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་

གྲགས་ཆེ་བ་ནི་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོར་དཔྱལ་བའི་ཤིང་རྩ་འབྲེན་པའི་གྲུང་དུ་འབྱུངས་པ་ན་རང་གི་གྲོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྲིས་མནར་བ་མ་བཟོད་པར། དེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྲིས་ལ་བའང་
རང་ཐོག་རྩ་ལེན་བར་དགོངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་

བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདིའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་ཅིང་། རང་གི་བདེ་དགའ་དེ་ལ་གཏོང་བ་བདག་གཞན་བཞེ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་
རྩལ་དང་ཤིན་རྩ་འབྲེལ་ལོ། །གཉིས་པ་བར་དུ་ཆོགས་

@009A ༄། །བསགས་པའི་སྐབས་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ། རང་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་བསྐྱབ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པ་གཉིས། དང་པོ་

པར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས། མངོན་མཐོལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། རོན་གཉིས་སྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། གཞན་རོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག

སྟུང་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ཏེ་དྲུག་གསུངས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ལམ་གྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་

སྐབས་འདིར་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྟངས་ནས་བཤད་དགོས་ཏེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གི་དོན་ཏུ་བསྡོལ་བ་མཛད་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེའང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་

བྱེད་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་སྟེ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་དེ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་སྡོལ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལན་ན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་
འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་མི་བསྐྱུ་བས། དེ་དང་

རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་གཙོ་བོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྡོལ་
མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

@009B བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་པའཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐམ་གཉིས་ན་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
གཏོགས། །ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་

ཏི་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གར་བྱད་མེད་དུ་གལ་ཆེ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་

ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཚོགས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་འཁོར་རམ་གྲོགས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གྱི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། ལྷག་
པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་

དུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་
ལ། དེའང་ལོངས་སྟོང་ལ་མི་ལྟ་བའི་སྟོན་པ་ཡོད་

ན་ཡང་དག་བར་ལེན་པས་དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཡང་དག་པར་བླངས་པའང་གཤེ་བ་ལ་སྒྲར་མི་གཤེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཟོད་པས་བསྐྱང་བས་དེ་ནི་དེའི་འཁོར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཚུལ་བྲིམས་

ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ། ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་བའི་རྒྱ་ཐོས་པ་དང་ཞེས་ཐོས་པ་བཙལ་ཚུལ་གྱིས་བཅད་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མཛད་སྒྲུང་ཡང་། འདིར་དེའི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བྱས་ན་བདེ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་
སྐད་དོད་སྒྲུར་ཞེས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བྱེད་ལ་འཇུག་ཅིང་།

@010A ཨྲ། །སྤྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་བ་འབྱུང་རྩལ་གོང་དུ་བྱངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་བ་འབྱུང་རྩལ་ནི་སྤྱིས་
རབས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་

ཤེས་པར་འབྱུང་། །ཐོས་པས་སྤྲིག་ལས་བརྗོད་བར་འབྱུང་། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོངས། །ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན། བཅས་རང་གི་ཉིས་པས་
མགོས་པའི་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷུང་བའི་སྟོང་དང་བོ་ནི་

མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་སྟོན་མེས་བསལ་ཏེ་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་སྟོག་སུམ་མི་དག་བའི་ཕྱོགས་ལས་བརྗོད་ཅིང་། སྟོད་པ་མཐའ་དག་རྩལ་དང་མཐུན་པ་
མྱ་ངན་ཀྱི་རྒྱུར་འགོ་བ་ཞིག་འབྱུང་བས། རྩལ་

བྱིམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྤྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ཐོས་པ་སྟོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས། མང་དུ་ཐོས་བ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་
རབ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་

མཆོད་ཏེན་དག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་བཀའ་ན་དེས་ནི་ང་མཉེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། རི་མོར་བྱས་བ་མ་ཡིན། བཀྱར་སྟོར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱམས་པ་
གལ་ཏེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཐན་པ་རོལ་དུ་

ཕྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་འཛིན་ཏམ། འཆང་ངམ། ལྷོག་གམ། ཀྱན་རྩལ་པར་བྱེད་དམ། འཆང་བ་དེ་ནི་ང་ལ་བཀྱར་སྟོར་བྱས། ལྷ་མར་བྱས། རི་
མོར་བྱས། མཆོད་པར་

@010B བྱས་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱང་བ་ནི་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་

སྟོན་པ་ལས་ཐོས་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོགས་ལ་ཐོས་པ་གཙོ་ཆེ་བར་འབྱུང་སྟེ། ཐོས་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་མེད་ན་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་སོགས་སྤངས་
ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མི་འབྱུང་བ་

གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཚུལ་བློམས་གྱི་ཚོགས་ལ་གཉིས། སྤྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཐོས་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དམན་པ་ལ་སྤྱིན་པ་
དང་། ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པའི་

ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་འང་དམན་པ་ལ་ལྷག་པར་བརྩེབ་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཡོད་དགུ་མཐའ་དག་གཏོང་བ་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ངས་
སྤྱོན་ནད་པའི་ཆེད་དག་ཏུ། །རང་གི་འཚོ་བ་ཡོངས་

བཏང་བས། །སེམས་ཅན་ཕོངས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱུང་། དེའང་སྤྱིན་པའི་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ། འགོ་དང་སྟག་བསྐལ་ཕན་
འདོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་རྣམས་གྱི་ཞིང་བྱད་འཕགས།

ཞེས་དབྱེ་བ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། ཉམ་ཐག་པའི་ཞིང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ནད་པ་ནི་ལྷག་པར་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདུལ་བའི་མདོར། ནད་པ་དང་ཕ་མ་དག་ནི་བྲིམ་པ་ཡིན་
ན་ཡང་ངོ། །ཞེས་རྟོན་རབ་བྱུང་གིས་ཀྱང་བཀྱར་སྤྱི་རིམ་

@011A ༄། །ཞོ་བའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་ལ། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་། ནད་པ་སླིང་བཙེ་འཁོར་ན་དག་པ་དང་། །ཞེས་སྒྲ་མ་བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་དཔག་བྱེད་གི་གཙོ་བོ་ནད་པར་སླིང་
བཙེ་བ་ལ་གསུངས་སོ། །བྱད་པར་བྱང་རྒྱབ་

སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གང་ཉམ་ཐག་པ་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་གྱི། རྣམ་སྦྱིན་མཆོག་ལ་རེ་བས་ཡུལ་གང་བཟང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱིན་པའི་
མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་པ་རོལ་པོ་

ལ་ཐབས་གྱིས་བྱ་ལོན་བཀལ་པ་དང་འདྲ་བས། བྱ་ཤིང་རྟ་མོའི་སྦྱིས་རབས་ལས། དེ་སྟེ་ཕན་བཏགས་ལན་འདོད་ན། །བྱ་ལོན་ཆགས་བྱས་ཕན་མ་བཏགས། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བར།
འདི་བྱིན་བ་ཡི་སྦྱིན་པ་ལ། །འབྲས་

བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞེས། །སྦྱིན་དང་ལེན་བར་བྱེད་བ་ནི། ཆོང་སོགས་བཞིན་དུ་སྦྱད་བར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་སྦྱིབ་དམན་
དང་ཕོངས་པ་རེ་བའི་བསམ་ལྡན་མཐོང་ན་ཡང་།

བཅེ་མིད་འབྲས་བྱ་འདོད་བས་སྟོད་ལྡན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་འཛོལ་བ། །བསམ་བརྒྱག་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་བྱེད་ཀྱང་སྟོང་བདག་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས། །དེ་སྦྱང་ཁྱོད་ནི་ཐུགས་རྗེས་སྟོང་བ་
རྣམས་ལ་སྦྱིན་བར་བྱེད་ལ་ཞུགས། །ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་། སྟོད་དམ་སྟོད་མིན་དེ་དག་ལ། །མཉམ་བར་སེམས་སྟོམས་པས་གཏོང་བའི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱར་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཡང་། ནད་བའི་
རིམ་གྲོ་བྱ་བ་སྟོང་། །ཞེས་ནད་ཀྱིས་

@011B ཉམ་ཐག་པ་ཡལ་བར་དོར་ན་ཉེས་བཞུ་བཞིག་འབྱུང་གར་བཤད་ལ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དགོ་སྟོང་གོ་འཚལ་བ་མི་གཙང་བའི་ཁྱོད་དུ་བྱིང་བྱ་གཟིགས་ཏེ་རང་གིས་
ཕྱག་བསྟར་ནས་རིམ་གྲོ་མཛད་རྒྱལ་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ལས་འབྱུང་ངོ། །

སྟོན་སྟོབ་པའི་དུས་ནའང་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཀྱི་སྤྲས་མོ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོ། །བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་ཆོས་སྒྲ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་དགོ་སྟོང་ཡང་དག་སྟོ་གོས་བྱ་བ་ཞིག་བཞུགས་པ་
དེ་འབྱུང་བུ་མེད་པའ་ནག་བོའི་ནད་གསོ་དཀའ་བས་ཐེབས་བའི་ཆོ།

རྒྱལ་བོའི་རྩི་ལམ་དུ་མིའི་ཤ་གསར་པ་དང་ཁྲག་གིས་སྒྲན་བྱས་ན་འཚོ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲས་ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་སུ་བསྐྱགས་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་པ་མ་བྱུང་བ་ན། ཡེ་ཤེས་
ལྷན་གྱིས་རང་གི་ཤ་དང་ཁྲག་འཕང་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ་དགོ་སྟོང་

གི་ནད་གསོ་བར་མཛད་བ་དང་། ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ཆུ་འབེབས་སུ་གྱུར་བའི་ཚོ་རང་གི་པའི་དྲུང་ནས་གསོ་རིག་བསྐྱབ་སྟེ་སྐྱེ་བོ་དཔག་མེད་ནད་ལས་ཐར་བར་བྱས་ཤིང་། འཆིལ་ལ་ཐུག་བའི་ཉ་
ཁྲི་ཕྱག་གཅིག་གི་སྟོག་བསྐྱབས་བ་སོགས་སེམས་ཅན་ཕོངས་བ་ལས་

བསྐྱབས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་མིག་བཟད་བྱ་བར་འཁྱུངས་བའི་ཆོ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་ནད་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་མི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟེར་བ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་
ཀྱ་རུའི་གྲོང་དང་ཉེ་བར་སྟོག་ཆགས་དེས་བ་བྱ་

བ་ཡོད་བས། དེའི་ཤ་ལ་སྤྱས་ཆོས་བ་དེ་ནད་ལས་ཐུར་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྐྱགས་ནས་རང་ཉིད་དེར་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཤ་མི་ཟད་པར་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ནས་དེ་དག་གི་ནད་ཞི་བར་བྱས་བ་དང་། གཞན@012A ༡༡། །ཡང་སང་གོ་རལ་པ་ཅན་དུ་འཁྱུངས་པའི་ཆོ་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་དུག་སྤྱལ་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་འཆི་ལ་ཐུག་པའི་སྟོག་
བསྐྱབས་པ་སོགས་གང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟེར་བ། མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་

གི་འཆོ་བའི་དངོས་པོ་སྟོག་དང་། དེའི་རྟེན་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག །བརྟེན་པའི་རྒྱན་ལོངས་སྟོན་འཁོར་གཡོག་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་འཕང་བ་མེད་བར་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཕོངས་པ་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

འགྲོ་བམ་ལུས་པའི་ཕོངས་པ་སེལ་བའི་སྒྲིན་གཅིག་ཕུ་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་ལམ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྟེན་པ་གསུམ་པའི་དོན་འགྲེལ་རྩུལ། ནད་པ་སོགས་ཀྱི་
དོན་དུ་རང་གི་སྟོག་ཀྱང་གཏོང་བར་མཛད་པ་དེའང་ལན་

དང་རྣམ་སྟིན་ལ་རེ་བ་མེད་བར་སྒྲིན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་དངས་པའི་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕོངས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། བདོག་པ་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པ་གཏོང་བའི་དོན་དུ་སྦྱར་ན་ལེགས་ཏེ། དཔལ་

ལྡན་ཟླ་བས། བརྟེ་བས་སྒྲིན་དང་སྒྲིན་པའི་འབྲས། །གཉི་གཅིག་ཅར་དོན་གཉིར་ལ། །གཏོང་བའི་སྒྲིན་གང་སེར་སྣ་མེད། །ཅིས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་
ཏེ། །སྟེ་པོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་

གྲིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དགུ་མཐའ་དག་གཏོང་བ་སྒྲོར་བ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་བའི་རྩལ་ནི། བྱ་དང་བྱ་མོ་རྩང་མ་དང་། །ཁོར་དང་སྒྲང་ཆེན་ཤིང་རྟ་དང་། །རིན་ཆེན་
བྱང་རྩབ་སྤྱིར་བཏང་བས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་

@012B འབར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བྱུང་། དེའང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་དུ་གྱུར་པ་ན་སྒྲང་པོའི་མཆོག་སྤྱིན་པར་བཏང་ཞིང་། དེའི་རྒྱུན་གྲིས་རྒྱལ་པོས་ཡུལ་ནས་སྤྲུགས་
པའི་ལམ་དུའང་ཤིང་རྟ་དང་། མཐར་སྒྲས་སྒྲས་མོ་བཙུན་མོའི་བར་དུ་སྒྲོང་

མཁན་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པར་དེ་ཐམས་ཅད་གང་འདོད་དུ་སྒྱལ་བ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ནམ་མཁའི་སྤྱི་བ་བཞེས་པའི་ཆོ་བར་མཛོད་མཐའ་དག་སྒྲས་དང་བཙུན་མོར་བཅས་
པ་སྤྱིན་པར་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་སྤྲེར་གྱུར་

པའི་ཆོ་བམ་ཟེ་བྲིའུས་བསྐྱངས་པ་ལ་བཙུན་མོ་རྒྱལ་བའི་འོད་གནང་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་གཏོར་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ལོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་སྤྲག་བདུན་ཅུ་ཙུ་བདུན་གྱི་བར་དུ་རིན་
པོ་ཆེའི་གཏོར་དཔག་རྟུ་མེད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་སྤྱིན་ནས་དབུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསལ་བ་དང་། ཚོང་དཔོན་ཟིལ་གྱིས་མི་ལོན་པར་སྤྱིས་པའི་ཆོ་ཕྱིན་གི་ལོར་རྫས་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པར་བཏང་ནས་མཐར་ཐག་པ་གཅིག་དང་
ཚོར་བ་གཅིག་ལས་མ་ལུས་ཀྱང་། ད་དུང་ཁྱེད་པ་མེད་པར་

ཉིན་རེ་བཞིན་རྩ་བར་ནས་དེའི་རིན་སྤྱིན་པར་བཏང་ཞིང་། རི་བོང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་རྩ་དང་འབྲས་བུ་ཚུན་ཆད་སྤྱིན་པར་བཏང་བསོགས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་མཆོག་དམན་གང་ལའང་ཀྱན་
འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་མེད་པར་གཞན་ལ་གཏོང་བར་མཛད་ཅིང་།

དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་དགོས་བའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་མ་ལུས་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་སྒྲན་མེད་བའི་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱེལ་བའི་སྤྱིར་ཁོན་ཡིན་ཏེ། ལྷང་ལས། བསོད་ནམས་
འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཡི། །གོ་འཕང་ཐོབ་

@013A ༄༄༅། །ནས་སྤྱིན་གྱི་དབྱ་བཏུལ་ཏེ། །ཁ་དང་ན་དང་འཆི་བའི་རྒྱབས་ལ་འབྱུགས་པའི། །སྤིད་བའི་མཆོ་ལས་འགོ་བསྐྱེལ་བར་ཤོག །ཅིས་སྤྱིན་པ་མཛད་རྩལ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་དོན་ནི།

མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་པའི་དངོས་ཟིན་ཙམ་ཞིག་ཐུན་མེད་བ་ལ་སྒྱུར་དུ་རུང་ཡང་། དེའི་འདོད་ཚུལ་དངོས་གཞི་ནི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། གང་དག་
དངོས་པོ་འཇིགས་པའི་བསམ་བས་ཟད་པ་ལ་

ཟད་དོསྟམ་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ལ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་ཡིན་པས་རང་ལུགས་སུ་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན་
སྐབས་འདིའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་

ནི། རྒྱད་སྒྲ་མར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་བ། །དག་བའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་བྱེ་བ། །ཉི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་ཡོ་ཤེས་དང་། །སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་
ལས། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་སྒྲོ་ཕུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་སྟེ། སྤངས་བ་དང་རྟོགས་བ་
ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། མཉམ་ཇེས་དབྱེར་མེད་

པས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་
སྤངས་པ་བྱང་ཆུབ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། སྤམ་ནི་

@013B མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྤི་མ་ཟད་དང་མི་སྦྱོར་ས། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅས་བཟོད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དོན་ཐེག་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་དག་པའི་རྒྱུར་
མའི་སྐྱེད་བྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་ཞེས་བྱང་འཇུག་གི་ནམ་གྲངས་སུ་གསུངས་

པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྒྲིམ་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནམ་བཞག་འདི་དག་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་འདོད་ན་དོན་ཞེས་གསལ་བྱ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལུའུའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲ་རྩ་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེའང་ཤོ་ལོ་ཀ་སྤྲ་མའི་སྐྱབས་སུ།

སེམས་ཅན་ཤོངས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པར་བསྟན་ཅིང་། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་
བྱེད་དགོས་པས། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཏང་ཞེས་རང་

དོན་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་བ་འདི་གཉིས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདུག་པོས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་བ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
ཉིད་སྟོན་པ་མཐའ་དག་གི་གཞི་རྟེན་དུ་འབྱུང་བས། དེ་

ལ་རྟེན་དམ་པ་ཞེས་ཐེག་བསྟུས་སུ་བཤད་ཅིང་། འགྱུར་ལ་ལར་གནས་དམ་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་དོ། །བདེ་དགོ་མཐའ་དག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ་གཏོང་བ་ནི་ཐེག་བསྟུས་ལས། དངོས་བོ་དམ་
པ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་དག་ཀྱན་ཏུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

དམ་པ་དུག་གི་ནང་ནས་དངོས་བོ་དམ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ནང་ནས། སྤྱིན་པའི་སྤྱིན་བའི་པར་ཕྱིན་ནས། སྤྱིན་པའི་སྤྱིན་བའི་གོ་སྐབ་
ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབ་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་

@014A ༄༄༅། །སྤྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་སྤྱིན་པ་གང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་དག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། ནས། སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བའི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་གོ་ཆ་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོག་པའི་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །ཉན་ཐོས་པ་དང་མ་དང་ནི། །དྲང་སྟོང་དག་ལ་མཆོད་བྱས་
པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱུང་། དེའང་ཡུལ་

བྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིན་པ་མཛད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་། འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྒྲུར་ན། བྲམ་ཟེ་བྱེུ་སྒྲིན་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་ལ་རལ་པ་གདན་དུ་
བཏིང་སྟེ་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱབ་དུ་ལུང་

བསྟན་ཅིང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་སྒྲིན་རྣམ་པར་གྲག་པར་སྒྲིས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་སྒྲིབ་མེད་ལ་གསེར་གྱི་ཁང་བཙུགས་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་ཡུལ་ནས་སྟོན་ལམ་
བཏབ་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱ་དགས་སངས་རྒྱས་སྐུ་ངན་

ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ལ་མཆོད་ཅིང་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་བཏབ་བས། དེས་འོད་གྲིས་སྟོང་གསུམ་བྱུང་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱང་རྒྱབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་
པར་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན། རྣམ་གཞིགས་མར་

པེ་རིན་ཆེན་གཙུག་། །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱང་། །ཞེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྒྲན་གྱི་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྡོད་ཀྱན་ལས་གངས་མེད་
གསུམ་དུ་སངས་རྒྱུས་གསྒྲུའི་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་ཚུལ་

@014B མཐའ་ཡས་པ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་གིས་བང་མཛོད་མཐའ་དག་སྦྱིན་པར་བཏང་ནས་རང་གིས་གསོལ་རྒྱ་བྱེ་གང་ཙམ་ལུས་པའང་རང་སངས་རྒྱུས་ལ་ཕུལ་
བ་དང་། ཆོང་དཔོན་སྦྱིན་པ་ལ་དཔའ་བས་རང་སངས་རྒྱུས་ལ་བསོད་སྟོམས་དབུལ་བའི་

ལམ་ཁར་བདུད་ཀྱིས་དཔྱལ་བ་སྦྱལ་ནས་བཀག་ཀྱང་བརྒྱུག་མ་རྣམས་པར་དེ་ལ་ཕུལ་བལྟ་བུ་རང་སངས་རྒྱུས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟེན་
བཀྱར་བའི་རྣམ་གངས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། དག་སྦྱོང་བཞི་ལ་ཟན་

ཆང་ཞིག་ཕུལ་བས་རྒྱལ་སྤྱིད་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་སྟེ་སྦྱིན་པ་ལ་དབྱེས་པའི་རྩལ་ཟན་དོན་ཆང་བ་ཕུལ་བའི་སྦྱིས་རབས་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པའི་རྩོན་པ་ལའང་གྲུས་
པར་བྱས་ཚུལ་སེང་གི་ཡི་དམ་བཏྟན་པའི་སྦྱིས་རབས་ལྟར་

ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་དུ་བཅས་པའི་ཆོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པམ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་བ་དང་། རི་བོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་བྱང་སྟོང་བསམ་གཏན་བསྐྱེམ་པ་ལ་
མཆོད་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ལུས་བཏང་བ་སོགས་རེ་རེ་ནས་སྐྱོས་ཀྱིས་མི་

ལང་ངོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའམ་ཆོགས་སྟོད་ཆེ་ཆུང་གི་རང་སངས་རྒྱས་། ཉུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཞིང་། ས་མ་སོགས་པན་འདོགས་བའི་ཞིང་། བདེན་

ཆོག་གྲུབ་བ་ལྟ་མིའི་བྱང་སྟོང་ལ་སོགས་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གོང་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྒོ་གསུམ་གྲུས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཅིང་། དེའང་གོང་དུ་སྐྱོས་པ་བཞིན་གཞན་དོན་དང་བྱང་རྒྱལ་
ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྩིས་ཟིན་པ་ཁོ་

@015A ༄། །ན་ཡིན་པས་དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་ཕུ་རྒྱལ་བའི་
བསྐྱེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་

སྒོན་པ་སྒར་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་སེ་སེའི་སྒྲ་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ནི་སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ལ་ནི་སྒོ་ནམ་རྒྱས། །སྒྲིངས་པའི་བྱམ་བ་བཙམ་
པས་ན། །སངས་རྒྱས་པདྨ་ལྟར་ནམ་

རྒྱས། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ནམས་དེད་སངས་རྒྱས། །སྐྱེས་བྱ་གཉིད་སངས་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཙས་པ་ཟད་པར་སྒྲངས་པས་ན་སངས་པ་དང་། མཁྱེན་པའི་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་

པས་ན་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ནི་རྒྱད་བརྟག་གཉིས་ལས། དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །ལྡན་སྤྱིར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་
བདུད། །བཙམ་སྤྱིར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་

བདུད་བཞི་བཙམ་པས་ན་བཙམ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་ལྷུག་སོགས་ཡོན་ཏན་རྟག་དང་ལྡན་པས་ལྡན་ཞེས་བཤད་དེ། ཡོན་ཏན་རྟག་ནི་སྐྱུ་ཁ་ལས། དབང་ལྷུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་
དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་བ་སྟེ། །དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདས་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་བའི་སྣ་ཚོན་པོ་དག་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལོ་རྩེ་བས་སྒྲ་ཐབས་སུ་བསྒྲན་པར་
བྲགས་ལ། །རྒྱུ་ལ་རྒྱ་ཐབས་ཚོ་མདོའི་རྒྱ་རྒྱ་ག་ཞེས་

@015B བའི་གལ་ཡི་གེ་བསྒྲན་ནས། ག་ཏི་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ས་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ལ་འཇུག་པས་འདས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། དེ་ནས་ཚིག་
ལ་འཁྱལ་བ་ཡི། །རྣམ་དབྱེ་རྩེ་ཟད་བཤད་གྱིས་ཉོན། །བཙམ་

ལྷན་འདས་གྱིས་བཤད་པ་ལ། །བཞི་བཙམ་དུག་ལྷན་བཤད་པ་དང་། །ཞེས་བཙམ་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་ཅིང་། མཁས་འཇུག་རྟུའང་དེའི་སྐད་དོད་ལྟ་ག་
ཐ་ན་ཞེས་བ་བདུད་བཞི་བཙམ་པ་དང་སྐལ་

བ་དུག་དང་ལྷན་པ་གཉི་ག་ལ་འཇུག་ཀྱང་། བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་ནི་དེ་གཉི་གར་མི་འཇུག་ལ། གལ་ཏེ་འཇུག་ན་མིང་རིལ་པོ་གཉི་ག་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི། མིང་གཏོར་ནས་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་སྒྲ་
ཤེས་པ་ཞིག་གིས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་

གནས་སུ་འགྱུར་ཞེས་དགག་པ་མཛད་འདུག་ནའང་། བོད་སྐད་ལ་རྒྱ་སྐད་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པས་ཚིག་གཅིག་གིས་དོན་གཉིས་ཀ་གོ་མི་བྱུང་ལ། བཙམ་པ་ཞེས་སམ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་
ཙམ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ན་རྣམ་པ་རྩུང་བས། ལྷ་ག་ཤ་ན་གྱི་སྒྲ་འདུག

པའི་དོན་དེ་གཉིས་ཀ་གོ་བའི་ཕྱིར་མིང་གཅིག་གི་སྒྲ་རྩུར་ནང་ཏུ་གཉི་གའི་སྒྲ་རྩུར་ཚང་བ་བྱས་ཏེ་བཙམ་ལྡན་ཞེས་བསྒྱུས་ནས་བསྒྱུར་བ་ལོ་བཞ་གྱི་བཀས་བཅད་ལྟར་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བྱུ་ཡང་སངས་པ་དང་རྒྱས་གཉིས་

ཀ་ལ་འདུག་པས་ལོ་བཞ་རྣམས་ཀྱིས་མུན་པ་སངས་པའམ། པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུ་འི་སྒྲ་བྱུང་བའི་ཆོ། སྐབས་ཐོབ་དེ་ཉིད་ཏུ་སངས་པའམ་རྒྱས་པ་ཞེས་སོ་སོར་བསྒྱུར་གྱང་།
སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲ་འདི་བྱུང་བའི་ཆོ་དེ་སངས་པ་

@016A ལྟ། །དང་རྒྱས་པ་གང་རུང་ཞིག་ཁོ་ནར་བསྒྱུར་ན་གོ་རྒྱ་རྩུང་ཞིང་གཞན་ཏུ་ཁོར་ས་འབྱུང་བས། དེས་ཚིག་གི་དོན་གཉིས་ཀའི་རྩུར་ཚང་བ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་གཉིས་

ཀའི་སྒྲ་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྐྱེམས་ནས་བསྐྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ནི་མཛོད་འབྲེལ་ལས། ལུང་མེད་པར་བདག་
གཅིག་ཕུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བས་རང་སངས་རྒྱས་

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་སྐད་དོད་པ་ཏེ་ཀ་བྱང་
ཞེས་བའི་བྱང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ཉིད་ཁོང་

དུ་རྒྱད་པ། དེ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བ་སོགས་དུ་མར་འཇུག་པས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་བའང་ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཞེས་བསྐྱུར་ན་ལེགས་པར་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བྲ་ཏེ་ཀ་བྱང་ཞེས་བའི་པ་ཏི་རྒྱུན། ཨོ་

ཀ་གཅིག་ །བྱང་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ཏེ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རུས་གོང་ལྷ་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷགས་ལྷོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་རྣམས་རྟོགས་པས་ན་རྒྱུན་རྟོགས་ཞེས་གྲང་
གསུངས་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་

རྒྱལ་ཁྲམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའོ། ཁྱེས་སོ། འདམ་པ་ལུང་སྟོན་ལས། རྒྱུ་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དང་། མདོ་དང་གསང་སྔགས་སྟོད་རྣམས་ཀྱི། ཁྱེས་དང་།
རྒྱུ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གཞིག་དཀའི། བཟླ་

@016B ཡང་ནི་བཞི་པར་འགྱུར། ཁྱེས་པ་ལྷ་བྱ་རང་རྒྱལ་ལ་རྒྱུ་གྱི་སྒྲ་ཙམ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའང་མང་ངོ། ཉན་ཐོས་ནི་པད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་
གྱུར། བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་བགྱི། བྱང་རྒྱལ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་

རབ་དུ་བཟོད། འདི་བས་བདག་ཅག་མི་བཟད་ཉན་ཐོས་འདྲ། ཁྱེས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལས་ཉན་ནས་རང་གི་ཆེད་དུ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་གཞན་
བསྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ཐོས་སྒྲོག་གམ་ཉན་ཐོས་ཁྱེས་གཙོ་

པོར་ལུང་ལ་ཆད་དུ་བརྟེན་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་ཕྱིར་འགོ་ཁྱེས་སོ། ཤམ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཞིང་བྱད་པར་
ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། རང་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་

ལུས་སྒྲིན་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་སྒྲོན་ས་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྡོ་བོ་སངས་ཅན་གྱི་ཡལ་འདབ་ལས། དགེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལུས་དག་གི། རྒྱུར་གྱུར་པ་མ་དག་ནི་མཁས་རྣམས་
གྱིས། །སྒྲ་མ་ཡིས་ཀྱང་མཆོད་འོས་ཞེས་རེས། །ཞེས་བ་ལྟར་

རོ། །དང་སྟོང་ནི་སྒྲིར་ལུང་ལས། དང་སྟོང་གསུངས་བའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ར། དང་སྟོང་རྣམས་གྱི་བད་ཡི་སྒྲ། །པ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས། །ཞེས་
སངས་རྒྱས་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་

རྣམས་ལའང་དང་སྟོང་གི་སྒྲ་འཇུག་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲ་བའི་ཆོག་གསལ་ལས། དོན་དམ་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ན་དང་སྟོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྐབས་ཐོབ་གྱི་དབང་
གིས་འཇིག་རྟེན་བའི་དང་སྟོང་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་རྣམས་

@017A ༄༄༅། །ལ་བཤད་ཅིང་། དེའང་བྲིམ་གྱི་འདུ་འཇི་དང་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་དཔེན་པར་སོང་ནས་ཏིང་ངེ་འཇིན་བསྐྱེམས་པས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་ཐོབ་པ།
སྒྲོན་པའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་སྤྱབ་རུས་

ལ། ངན་པའི་སྒྲོད་པ་གཡོ་སྒྱུར་སོགས་མེད་པར་ཤེས་རྒྱུ་དང་ཕོར་སྒྲོང་བས་ན་དང་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བས་སྒྲོ་སྟེ་ནགས་སུ་སོང་། །བསམ་གཏན་ཐོབ་སྟེ་མངོན་ཤེས་
འཆར། །དེ་ལ་མི་ཡི་དང་སྒྲོང་ཟེར། །བསམ་གཏན་མ་

ཐོབ་གྲོང་དུ་བབས། །སྒྲན་ངག་སོགས་འཆོ་བམ་ཟེའི་རིགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཐོས་བ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མར་བདག །སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་ཆོགས་སྒྲོང་
གྱུར་ཅིང་། །བྱང་རྒྱབ་དོན་དུ་ཐོས་བཙལ་བས། །བསྟན་

པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བྱང་། དེའང་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་དམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་དུ་སྤྱས་དང་བཅུན་མོ་ལ་སོགས་པ་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ག་ན་ག་པ་
ལིར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་དུ་སྤྱ་ལ་མར་མེ་

སྒྲོང་བཅུགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་བྱེ་ལིང་གར་ལི་ཏར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་དུ་སྤྱ་ལ་ལྷགས་གཟེར་སྒྲོང་བཏབ་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་དམ་གམ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་མེ་འོབས་སུ་མཆོང་
པ་དང་། དང་སྒྲོང་གི་སྒྲོན་བ་ཞུ་ཏ་ཏ་ལིས་རང་

གི་བགས་ལས་ཤོག་བྱ་དང་། ཅུ་སངས་སྐྱ་བུ །ཐུག་སྐྱུག་ཚར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་ཅིང་བྱིས་པ་སོགས་དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྟག་དུས་ཀྱང་ཤེས་ཕྱིན་ཉན་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ཤ་ཐུག་ཐམས་ཅད་
བཏང་བ་སོགས་ཐོས་པའི་དོན་དུ་ཆོས་བྱ་དཀའ་བའི་

@017B སྦྱོང་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱད་ཚུལ་ཤེས་མདོར་འབྱུང་བལྟ་བུ་འདུལ་པ་ལྷུང་དང་མདོ་སྡེ་མཛུངས་སྟོན་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ལ། མདོར་ན་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་སྦྱིས་རབས་
ཕལ་ཆེར་གྱི་དོན་བསྟུས་པའི་སྐྱབས་སུ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་

བདག་ཅག་གི་ཕྱིར་བྱ་དཀའ་བ་མང་པོས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ལ་ཐོས་པ་གཙོ་
ཆེ་བར་དགོངས་ནས་བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་

པར་དེའི་དོན་དུ་དཀའ་སྦྱད་མཐའ་ཡས་བ་ཞིག་ལྟར་བཞིས་ཤིང་། ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱར་བས་ཉིང་དགོས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་མཛད་པ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་གི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཉིད་བཀྱར་སྟོན་བྲགས་

སོགས་ལ་རེ་བ་མ་ཡིན་པར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཕྱིས་ཟིན་པའི་ཆུ་ལ་བྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་གཞིར་བབྱང་། ཐོས་བསམ་
སྒོམ་གསུམ་ཡམ་བུལ་བར་བྱས་ཏེ། གྲོག་པ་

ཐོས་བསམ་དང་སྟོང་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅས་སྟོན་པ་^(BMDZA)ད་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་འདིའི་བསྐྱལ་བ་ནི་བར་
བསྐྱལ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་པ་མངོད་ལས། དེ་ལྟར་འཇིག་

ཉིན་ཆགས་པ་འདི། །བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས། །ཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟར། གནས་བསྐྱལ་ལ་ཡ་ཐོགས་རིང་མོ། མ་
ཐོགས་རིང་མོ། བར་གྱི་^(UKHU)ག་བཙོ་བརྒྱད་དེ@018A ༄༅། །བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བ་བཞིན། འཆགས་བསྐྱལ། འཇིག་བསྐྱལ། སྟོང་བསྐྱལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་རེ་སྟེ།
བར་བསྐྱལ་བརྒྱལ་ཅུ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡེམས་པ་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་

གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱལ་ཆེན་གྱེ་བ་དུ་མ་སྟེ། འདིའི་གྱེ་བ་ནི་འབྲམ་ཕྱག་བརྒྱལ་གྱེ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། གྱེ་བའི་སྐར་དོད་ཀོ་ཁྱེ་ཞེས་པ་རབ་དང་ཅེ་མོ་སོགས་ལ་འཇུག་
པས། འདིར་གྲངས་གྱི་ཕྱི་མོ་འམ་

མཐར་མེད་པ་གངས་མེད་ལ་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམས་ཀྱི་མཐར་འདི་ཙམ་རི་ཞེས་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པ་ལ་རྒྱ་གར་ན་གྱི་བ་རི་ཞེས་འདོགས་པར་ན་བ་གྱི་པ་རིའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་
ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི་བྱ་སྟེ་དག་བཤེས་གྱི་

ཀློང་། སྤྱག་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བསྐྱེད་བ་ནི་ངལ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཆད་པས་གཏུགས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དུ་ཁ་ཞེས་པའི་དུར་ནི་ངན་པ་
ཐོབ་པ་སོགས་དོན་ལྡན་ལ་འཇུག་པར་ཉེར་

བསྐྱུར་ཉི་ཤུའི་འགྲེལ་བར་བཤམ་ཅིང་། ཏཱ་ར་རྒྱ་མཐོང་དགའ་སོགས་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་པར་བཤམ། ཁ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཀ་ལྷ་པའི་རྟེན་གཞི་ལས། ། ཁད་འཆེ་
བ་ལ་འོས། (KHDRA) བཞག །ཀྱིན།

ཀྱི་ལང་དཔྱི་འོས་ཀྱི་གྱིས། (tRA) ཡིག་དེའི་བྱད་དོན། ཉེར་བསྐྱུར་དུར་སྟོན་དུ་བཞག །དུ་ ཁ་ཞེས་འཆོ་བའམ། ཡོངས་སུ་འཛོམས་པ་དང་། ཟློང་བའམ་ཟ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་
པས། དེ་དག་བསྟོམས་ན་དུ་ཁ་

@018B ཞེས་པ་ངན་པ་སྟེ། མི་འདོད་པའི་གདུང་བས་ཉེ་བར་འཛོཾ་ཞིང་ཡོངས་སུ་འཛོཾས་པ་ལམ། ངན་སྟོང་སྟེ་གདུང་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེས་ན་བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
སྟོ་བཤད་ཚུལ་ཡང་། སྟུག་ཅེས་པ་སིམ་གདུང་གཉིས་ལ་བདེ་སྟུག་དུ་

བཤད་པའི་སྐབས་བཞིན་བྱས་ཏེ། བསྐལ་ཞེས་པ་གདུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཙོམ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་པ་ལ་སྦྱར་ན་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དང་ཡང་མཐུན་པས་ལེགས་སམ་སྟམ་སྟེང་བྱད་པར་
བྱའོ། །དཀའ་སྦྱད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་བྱད་དུ་བསད་ནས་ཐོས་

བ་བཙལ་བ་དེའང་ཐོས་པ་རྣམ་དག་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཅུ་བའི་ཀྱན་སྟོང་ལ་རག་ལས་པས། འདིར་བྱང་རྒྱབ་དོན་དུ་ཐོས་བཙལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེན་དང་དགོས་པ་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ། ཐོག་མར་ཐོས་པ་
ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་འདོད་

ཀྱི་འདུན་པ་ཤུགས་བྲག་པོ་སྐྱེ་བ་ན། དེ་འཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་ཀྱན་བྱང་གི་སྒྲང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་། སྒྲང་དོར་གོ་མ་ལོག་པ་ཞིག་འབྱུང་བའང་དགོན་བཙུགས་ལས།།
དགོ་བ་དང་ནི་སྟུག་པའི་ཚོས། །ཐོས་པ་མེད་

བར་ཤེས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐོས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་སྒྱུར་ལེན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཐོས་པ་བཅའ་དགོས་གྱི། ནང་གི་ཉོན་མོངས་བའི་གཉིན་པོར་ཅུང་ཟད་གྲང་མི་
འགྲོ་བར་རྟེན་བཀྱར་དང་མཁས་པའི་གྲགས་པ་

ཙམ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཐོས་བ་ཆོལ་བ་ནི་བཅའ་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ས་གཞུང་གི་ཆོག་རིས་ཙམ་ཤེས་གྲང་། ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་བའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་
མེད་ན་མང་དུ་ཐོས་པའི་དོན་མཛང་ཞིང་། དེ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་དང་

@019A ༄། །མཁས་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། འོད་སྲུང་གིས་ཞུགས་པའི་མདོ་ལས། ཐོས་དང་ལྡན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི། ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་ནད་ནི་མི་སེལ་ན། །དེ་
ཡིས་ཐོས་ལ་བརྩོན་པ་དོན་མེད་

ཡིན། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོག་ལ་མཁས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས།
ཆོག་དང་སྒྲུ་ལ་མཁས་ཤིང་མི་

མཁས་དེ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ན། །ཆོག་གི་དག་པས་བྱང་ཆུབ་འཚང་མི་ཟུ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཐོས་པས་ཆོག་པར་འཛིན་སྟོང་བ། །དེ་ནི་
ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད། །ཅིས་གཞུང་གི་

ཆོག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་མི་ཤེས་པར། །གང་ཐོས་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་གོ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཤེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཚུལ་
དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་ན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས། །འདི་

ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡི་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་
སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་རྗེང་ལས་ཆོགས་

རྒྱང་ཐར་བར་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་དང་། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན་པོས་ཀྱང་། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་རིམ་བ་རྒྱལ་

@019B བའི་དགོངས་བམ་ཉོར་བ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གི་གནད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕུལ་འདེགས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཅིག་ཅང་དུ་སྒྲུབ་བ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། བཀའ་གདམས་

སྐྱེགས་བམ་ལས། ང་ཐོས་དུས་ཆོན་བསམ་སྒྲོམ་བསྟོ། །ང་བསམ་དུས་ཆོན་ཐོས་སྒྲོམ་བསྟོ། །བསྒྲོམ་དུས་ཆོན་ཐོས་བསམ་བསྟོ། །ང་གཅིག་དུ་མ་ལུས་བསྒྲུམས་བྱས་ནས། །ཆོས་ལམ་
དུ་བྱེར་ནས་འགོ་ཤེས་པ། །ང་བཀའ་གདམས་ཕྱོགས་

ཆར་མ་ལྟར་བས། །དོན་རྒྱ་འབག་བཞིན་དུ་འཕུལ་ཤེས་པས། །ལེགས་ཀྱན་དུ་གཙོགས་ཏེ་བཀའ་གདམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་(GNS) པ་ལྟར། གསུམ་ག་གདན་ཐོག་གཅིག་དུ་འདྲིལ་བ་
ཞིག་འབྱུང་བས། །ཁ་ཅིག་ཐོས་པའི་ཕྱོགས་

ཙམ་བབྱང་སྟེ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོན་སྒྲོམ་ཞེས་སྟོན་པ་དང་། ལ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་བབྱང་སྟེ་ཐོས་པ་ལ་སྟེ་འོ་རྒྱ་གཙོད་པ་ཙམ་དང་ཤག་འབྱེད་སྟོན་པ་སོགས་ཆོས་སྟོང་གི་སྒོ་ཁགས་ཏེ་
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞི་ལམ་གྱིས་

འབྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་གི་དོན་དྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་དགོས། སློབ་པ་ལ་ཤེས་དགོས། ཤེས་པ་ལ་ཐོས་
དགོས་ཞེས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་

བའི་ཚུལ་འདི་མང་དུ་ཐོས་པ་འཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིང་ལ་འཆིང་བར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་གང་ལ་ཐོས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་སོགས་མཐའ་ཆེད་པར་ཤེས་
འདོད་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་མོས་པ་དང་ཆོས་ཆོལ་བ།

@020A ༄༄༅། །ཆོས་ལཤད་པ། སྐྱབ་བ། གདམས་ངག་གི་ལུ་ལྷ་ཅུ་འབྲེལ། དེའི་ཐད་གྱི་བྱང་དང་བཅས་བ། རྣམ་པར་ལཤད་པའི་སྒྲོ་བསྐྱབ་དང་། ཀྱན་ལས་བརྟུས་བ་ཐ་མ། རྣམ་ལཤད་
རིགས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་

པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་ཚུལ་བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །དཀའ་ཐུབ་ཡུན་རིང་བསྟན་བྱས་ཤིང་། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་པས་
མཆོད་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་

གུར་ཅིག ། ཅེས་བྱང་། དེའང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལས་གཏན་དུ་ལོག་ཅིང་། དེའི་བདེན་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིན་པ་གཞོད་པ་ཞི་བ། ལེགས་པར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཉའི་

རྒྱལ་པོ། སྟོག་པའི་ཕྱ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བའི་རབས་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དུ་གུར་བའི་ཆོ་ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་གིས་བདས་གྲང་། ཤིང་ཤལ་མ་ལའི་སྟང་གི་མཁའ་ལྗིང་གི་ཕྱ་གུ་ལ་གཞོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་རང་སྟོག་ལམ་གཟིགས་པར་ཕྱིར་

ལོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བམ་ཟའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱབ་ཆོས་སུ་བསྟན་གྲང་དེར་གཏན་ནས་མ་ཉུགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཕྱིན་ལེན་སྤངས་ཚུལ། ལོག་གཡེམ་སྤངས་ཚུལ་སྟོས་བྱེད་མའི་སྐྱེས་རབས་དང་། གཞན་ཡང་བྲིམ་ནི་བཙོན་ར་དང་འབྲ་བར་

གཟིགས་ཏེ་དང་ལ་འབྱོར་མཐའ་དག་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་སྤངས་ནས་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་བརྟལ་ཉུགས་ལྟར་བཞེས་པའི་ཚུལ། སྟོན་བ་རྒྱག་འཕྲུའི་སྐྱེས་རབས། རྒྱལ་རིགས་ཕྱག་པོའི་སྐྱེས་རབས། ཆོང་དཔོན་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་

@020B སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་དཀར་སྐྱད་བྲག་པོ་བཟོད་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་རྩལ་བྱིས་ས་དང་བརྟལ་ཞུགས་ལས་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་འདའ་བར་བསྐྱངས་ནས། སྟོན་གྱི་རྩལ་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱས་པ་དེའི་སྟོབས་གིས་སྟོ་

གསུམ་གྱི་ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པའི་རྩལ་བྱིས་ས་དང་། དེ་བཟོད་བྱར་བྱེད་པ་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་ལ་སོགས་པ་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་ལམ་མཛད་པའོ། །དེའང་རྩལ་བྱིས་ས་གྱི་སྒྲ་དོན་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་དབྱིག། འབྲེལ་ལས། བསིལ་

འཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་རྩལ་བྱིས་ས་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་མཚན་མའི་ཉོན་མོངས་པས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྟོ་བརྟན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས། ལྷོ་ལ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ལྷོ་ནི་བསིལ་བའི་དོན་ལ། ལ་ནི་

ཐོབ་པའམ་ལེན་པའི་དོན་ཏེ། །རྩལ་བྱིས་ས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཆོ་འདིར་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ལུས་དང་དག་གི་སྟོན་ས་བྱ་བ་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་བའི་གདུང་བར་བྱེད་པ་མི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་།

དེའི་རྒྱས་ཆོར་རབས་གཞན་དུ་འང་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་མི་སྤྱོད་ཞིང་། ལྷ་དང་མིའི་བསིལ་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཚུགས་ཏུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་བསིལ་པ་
འཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་བྲིམས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འདི་ནི་ཤྲི་ལ་ཞེས་པར་ཡི་གེ་བསྐྱམ་པའི་དེས་ཆོག་གི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། བོད་སྐད་ལྟར་ཚུལ་དང་བྲིམས་ཞེས་སོ་སོར་བཤད་ན་ཚུལ་ནི་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་ནི་བདེན་པ་
དང་། །ལམ་དང་འབྲེལ་འབྱུང་རིག་པ་དང་། །ངེས་

@021A ཨུ། །འབྲེད་ཆ་དང་སྤྱངན་འདས། །ཐབས་དང་རིགས་པ་ཉིད་ལ་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་དོན་བརྒྱད་དང་། །སྤྱོད་ལྟར་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། །འདིར་གཙོ་བོ་རྒྱད་དོན་ཅི་མོ་
ལས། ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཅི་ཡིན།

གང་དུ་བྲི་མ་མེད་གྱུར་བ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ཚུལ་དུ་བརྗོད། །ཅེས་བྲི་མ་ཟད་པའི་སྤྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕར་སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མངོན་པ་མངོད་སོགས་སུ་
ཚང་བའི་ཚུལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ་

ཁྲིམས་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་ལས་ཡུལ་གྱི་སྤྱོལ་རྣམས་འདའ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་པ་རྣམས་ཚུལ་དེ་ལས་འདའ་མི་རུང་བའི་དོན་ནོ། །བརྟུལ་ཁྱགས་ནི། བ་སྟེ་དགོ་
བཤེས་ཀྱི་ལྷོག་ར། བརྟུལ་པ་ནི་བསྟུས་པ་

སྟེ། ལུས་ངག་གི་འཕྲག་བ་གཅིག་རུ་ངེས་པར་བྱས་པ་འོ། །ཁྱགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་ཁྱགས་པ་འོ། །དེའང་ནང་པ་ལ་གྲགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཕྱི་
རོལ་པ་ལ་གྲགས་པ་ནི་བརྟུལ་ཁྱགས་ཞེས་པ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱོད་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱས་ཆོག་གྱུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཁྱགས་ཞེས་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་དཔུང་དགོས་ཏེ། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། དེ་ཡི་བརྟུལ་ཁྱགས་
དང་པོར་ངས་ལུགས་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་

བཞིན་ཕྱག་བཅས་བརྒྱས་དང་བརྟུལ་ཁྱགས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་བརྟུལ་ཁྱགས་སུ་བསྟུས་ནས་གསུངས་པ་དང་། མིག་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་གཟུངས་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བདེན་པ་དང་། བརྟུལ་ཁྱགས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་སོ་

@021B སོར་གསུངས་བདག། ལྷ་མ་ལྷ་བཙུ་བར། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཀྱན་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ནད་པའི་གཞུང་ལས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྐྱུས་བསྟོན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཕྱི་རོལ་པའི་
གཞུང་མཛོད་འབྲེལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། གང་དག་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་གང་ཞིག་བ་ལང་གི་

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རི་བྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བྱ་གཤམ་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་ནི། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱུས་བཙའ་པའང་མང་བས་བརྒྱ་འདོགས་
ཚུལ་ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་བྱད་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་

བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་གཉིས་ཀ་སྐྱོས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉིས་སྟོད་སྟོམ་པས་སྟེ་ཡིན་ལ། བརྟུལ་ཞུགས་ནི་དེ་དང་མཐུན་པར་འདུག་པ་ལུས་ངག་གི་ཀྱན་སྟོད་ལ་གཙོ་
པོར་བྱེད་པས་བྱེ་བྲག་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་

ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གའི་སྒོ་ནས་ལྷ་བ་དན་པའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་པའི་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་གཙོ་
པོར་ལུས་ངག་གི་ཀྱན་སྟོད་དང་ཆ་ལུགས་སོགས་

ལ་བཞག་པ་བཞིན་ཡིན་བའི་ཕྱིར། གུན་བརྟམ་དར་ཁྲིལ་ལས། ལྷ་ངག་གྲིས་གུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་། ཐ་མལ་པའི་སྟོད་པ་སྤངས་ནས་གཡང་གཞི་འཆང་བ་སོགས་ལུས་ངག་གི་འཕྲག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟམ་

ཞུགས། ཞེས་སོ། །དཀའ་ཐུབ་ཅིས་པའི་དཀའ་བ་བྱ་དཀའ་བའི་སྟོད་པ་ལ་བྱས་ཏེ། དེར་འཕྲག་མོད་ཅིང་སྐྱབ་རྩས་པ་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའང་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱང་། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་སྟོན་གྱི་གཞུང་

@022A ༄༄༅། །མང་བོའི་ཆོག་གི་རྩས་པར་བསྐྱགས་ན་ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་དྲག་པོས་གདུངས་ཏེ་བཟོད་དཀའ་བ་ནི་འདིའི་དཀའ་བའི་དོན་དང་། དེའི་དབང་དུ་མི་འཆོར་བས་དྲང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་དང་

བཟོད་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་ཉིད་པར་བེལ་གྲིས་གཞོན་པ་ནི་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་ཏེ། རྩ་མའི་ཉམས་མགུར་དུ། ཉོན་མོངས་གདུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་གུན་གྱི་ཕུལ། །ཞེས་ལུང་ལས་བཟོད་པ་དཀའ་ཐུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་

གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀལ་ཞིང་། སྔོན་ཤུགས་གཞིན་ཅུ་རིགས་གཞུགས་འབྱོར་པས་ཁེངས་པའི་གདུག་རྩུབ་ཅན་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་གཞིན་ཅུ་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུང་པས་ཟིལ་གྱིས་
མནན་པས་ཤུག་ཐུབ་པར་བཏགས་པ་

བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་གྱི་སྤྱོད་པ་དེའང་དུས་ཉི་ཆེ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་བར་གྱི་ཡུན་ཤིན་དུ་རིང་པོར་བསྟེན་བར་བྱས་ཤིང་སྤྱོད་པ་བཅུའི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་
མཆོད་པར་མཇོག་དོ། །འདིར་བསྟེན་

བྱས་ཤིང་ཞེས་པའི་དོན་བྲ་སྟེ་དག་པའེས་གྱི་ཁྲིཀླར། ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་པ་སོགས་དང་། ལྷན་ཅིག་བ་དང་ལྷག་བཅས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ནི་ལྷན་ཅིག་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། བསྟེན་
པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་

དུའམ། བསྟེན་པར་བྱས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་དཔེར་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཅིས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། མཆོག་པའང་བསྟེན་
བཀུར་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་

@022B བཤད་དོ། །འདི་འང་ཅུང་ཟད་དཔུང་དགོས་ཏེ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟོན་མཆོད་ཚུལ་ནི། གོ་བ་དུ། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །ཉན་ཐོས་བ་དང་མ་དང་ནི། །བྱང་སྟོང་
དག་ལ་མཆོག་བྱས་པས། །ཞེས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་

བཤད་ཟིན་པས་འདིར་སྐབ་པའི་མཆོག་པ་ལ་བྱས་ན་འབྲེལ་གྱི། སྐུ་མ་དང་བྱད་མེད་ན་སྟོན་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་ཅེས་སྟོན་ཆད་མཆོད་པའི་ཕོ་བྱད་ཅིག་ཕུལ་བ་ཁོ་ནར་
གོ་མི་དགོས་ཏེ། མཆོད་པའི་སྐད་དོད་ཕུ་ཇ་ཞེས་པ་མཉེས་བར་བྱེད་པའི་

དོན་ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་ཉམས་པ་མེད་པར་བསྟུང་ཏེ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ལས་
ལྷག་པའི་མཆོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇུག་

བའི་མདོ་ལས། སྟུང་པ་སྟོད་ཡུལ་གང་མོས་བ། །དེ་དག་སྟོན་པ་མཆོད་པ་སྟེ། །མཆོད་པ་དེ་ནི་སྒྲ་མ་མེད། །ཅེས་དང་། བདུད་རྩི་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། མཉེས་པའི་དོན་གྱིས་མཆོག་པ་
སྟེ། །སྟོན་སོགས་ཕུལ་བས་མཉེས་བ་མེད། །རང་སེམས་ལས་སུ་

རུང་བདག །མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་མགྲ་བར་བྱེད་པའི་བསྟོད་པ་ལས། དེས་ན་སེམས་ཅན་པན་པ་བྱས་ན་ངལ་མཆོད་པའི་མཆོག །གང་གི་ཡིད་ནི་མགྲ་
བར་བྱེད་པ་མཆོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་

སོགས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། པན་པའི་ལན་དུ་མཆོག་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྟོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྩལ་བྱིམས་བསྐྱངས་པ་དེ་
ཉིད་རྒྱུ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་པ་ལ་འདྲ་

@023A ༄༄༅། །བཞག་སྟེ་གཉིས་ཀལ་། གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །གསུམ་པ་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་འཁོར་རམ་གྲོགས་བཟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་རྩལ་ནི། བཟོད་བརྟལ་ཏུ་བསྟེན་བྱས་
ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྟིགས་མ་ཡི། །

སེམས་ཅན་ངན་བཟོད་བྱས་ཀྱུར་པས། །བརྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིང་། །ཅིས་བྱུང་། དེའང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་སྟོན་དང་སྟོང་བཟོད་པར་སྐྱ་བའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་གདུག་
པས་ཕྱག་ཞབས་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་བཙོད་

ཀྱང་ཁྱོད་པའི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། བུམ་ཟེའི་རིགས་ཤིག་ཏུ་འབྱུངས་ཏེ་དབེན་པར་གཤེགས་པ་ན་སྡོན་གྱི་ཆུང་མའང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཇེས་སུ་འབྱངས་པ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་
གིས་ཕྱོགས་ཏེ་བརྟམ་ཐབས་དུ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཁྱོད་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་

པ་དང་། སྤྱིུ་དང་། བྱ་ཤིང་རྩ་མོ། རི་དྲགས་ཤར་ལྷ། རི་དྲགས་རུ་ལྗོ རྣམས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ་རང་གིས་ཕར་བསྐྱབས་པ་ལ་དྲིན་གཟི་མེད་པར་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལའང་མི་ཁྱོ་ཞིང་། ཕར་གཞོད་
ལན་དུ་ཕན་བ་བསྐྱབས་པ་དང་། ལྷ་

མཆོག་ཏུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་སྤྱིུ་མི་བསྐྱུན་བས་རྟག་ཏུ་ན་ཐོབ་རྩམས་ཀྱང་ལན་ཡེ་མི་མཛད་གསོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིགས་མ་བདེ་བའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པ་དན་པ། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་
གྱིས་བརྒྱམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཆོམ་པའི་བྱ་བ་དུ་མས་

སྒོ་མཐའ་དག་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཅོས་ཀྱང་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་རྟག་ཏུ་བསྐྱེན་ནས་ཁྱོད་བསྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བར། དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་བུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བུམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་
པར་མཛད་བ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷས་

@023B ཅན་ཡོངས་ལ་ཕན་པ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་ཕུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ། །དེའང་གཞུང་ལས་བཟོད་པའི་སྟོན་འདིར་བཙོན་འགྲུས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་
འབྲུག་ལས། བཙོན་གང་དགོ་ལ་སྟོ་བོའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་

བཙོན་འགྲུས་གྱི་ངོ་བོ་དགོ་བ་ལ་སྟོ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་སོགས་གང་ལ་སྟོ་བ་ཀྱང་དེ་དང་དེར་སྟོང་ཞིག་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པས། གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་པ་ལྟར་།
བཙོན་འགྲུས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་བྱེད་ལྟ་བུར་

(GRVO) བ་ལ་དགོངས་ནས་གོ་རིམ་འཆལ་ཏེ་གསུ་(GNS) པ་ཡིན་ལ། སྟོར་སྟོར་དུ་ག་གི་རིམ་པ། སྟོ་རིམ་དང་། དམན་མཆོག་ །རགས་ཕྱ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་ངེས་ཚུལ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་
བཞིན། འདིར་ཡང་སྟོ་བ་བ་དང་བསྟན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་

པས་སྟོན་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་ན་ལྟག་འོག་བསྟོར་ནས་འཆད་དུ་རུང་བར་སྟོན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་གྱིས་བཤད་དོ། །དེའང་བཟོད་བརྟུལ་ནི་བཟོད་པའི་
བརྟུལ་ཞུགས་སམ་གོ་ཆ་ཡིན་ལ། དེའང་གཞོད་པ་ལན་རེ་ཙམ་

བཟོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་ཏུ་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་མི་ལྟོད་པས་ན་རྟག་ཏུ་བསྟན་བྱས་ཞེས་སྟོས་སོ། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྟིགས་མ་ཡི། །ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་རགས་ཤིང་རྒྱས་པའི་
སེམས་ཅན་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྟིགས་མ་

བདོ་བའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དོན་ནི་ཀྱན་བཏུས་ལས། ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་
ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་^{@024A} ༄། དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མ་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་སྲས་མ་ལས། དེའང་རྣམ་བ་དུག་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་གཡེང་བས་
རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་དང་། སྟོད་པས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་མ་

དང་། རྒྱགས་པས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་དང་། བག་མེད་པས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་དང་། འཛོམ་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའོ། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་
ལ་རང་དབང་མེད་པར་སྟོར་བས་ན་སེམས་

ལས་སྙུ་མི་རུང་བར་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་སྟུག་བསྡུལ་གྱི་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་བ་དེ་ཉིད་མ་ཞི་བའམ་
འཁོར་བའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་

སྟོག་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཞི་བའམ་ཐར་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་ཟུང་འདས་ཞེས་པ་རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་མ་བྲལ་ཙམ་ལ་འཇོག་
གི། །གཞན་སྒྲུའི་འདོད་པ་བཞིན་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་

དབང་ཕྱག་ལྟ་བུའི་འཁོར་རྩ་དང་། ཐར་བ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ལོགས་ཤིག་ན་མེད་བའི་ཕྱིར། རྟོལ་གྱུར་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་བའི། །སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་
མེད། །ཅེས་དང་། སར་ཏ་ས། སེམས་

བཅིངས་ན་ནི་འཆིང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཉིད་གྲོལ་ན་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོག་ །སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །བདེ་
འཐོབ་སྤྱག་བསྐྱལ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །

@024B དེ་དག་དོན་མེད་གྱི་ནར་འབྲུམས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་གནད་ངེལ་བ་ཀྱན་བརྟུས་དང་རྟེན་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་
བའོ། །རྒྱུད་ཞི་པ་ནི་འགོག་བདེན་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་བདེན་

དང་། སེམས་རྒྱད་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་བ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལོགས་བཤད་སྒྲ་ན་མེད་པར་སྒྲུང་ངོ། །སྒྲིགས་མ་ཤེས་པ་
སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཆེས་ཉག་ཕྲ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆེས་རགས་

ཤིང་ལྷག་པར་བདོ་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བད་དཀར་ལས། བསྐྱེད་པའི་སྒྲིགས་མ་ལས་བྱུང་ངམ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མའམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིགས་མའམ། ལྟ་བའི་སྒྲིགས་
མའམ། ཆོའི་སྒྲིགས་མ་ཞེས་སྒྲིགས་མ་ལྔ་བཤད་

པས། བསྐྱེད་པའམ་དུས་གྱི་སྒྲིགས་མ་དང་ཆོའི་སྒྲིགས་མ་ནི་དཔེར་ན་རྩ་མིག་སྐྱམ་པའི་ལྷག་མ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ལྷས་པ་ལ་སྒྲིགས་མ་ཟེར་བ་བཞིན། ཟད་བའི་མཐར་ལྷས་པ་ལ་བཤད། ཉོན་
མོངས་པ་དང་ལྟ་བའི་སྒྲིགས་མ་ནི། དཔེར་

ན་ཆོན་བརྟུལ་བའི་ནང་ནས་ངོ་དང་བྱེ་མ་སོགས་རགས་པ་བསལ་བ་ལ་སྒྲིགས་མ་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་རགས་ཤིང་ལྷག་པར་བདོ་བ་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་བྱུང་པར་ནི་སྟོབ་དཔོན་མ་
ཏི་ཙི་ཏའི་རྩོད་པའི་དུས་གྱི་གཏམ་ལས། བརྩད་

ནམས་སའ་འབྱུང་དངོས་ནམས་སྟོངས་ཆུང་ལྷ་ནམས་ཆར་ནི་འབབས་མི་བྱེད། །ཆུང་ནམས་རབ་ཏུ་བྲག་ལྷང་ལེ་ཏོག་ནམས་ནི་མི་སྤྲིན་སྟེ་མི་འབྱུང། །སྤྲིས་ལ་སེར་འབབས་ནམས་ཅོད་
པའི་རྩས་གྲིས་དབང་བསྐྱུར་འབྲས་བྱ་མེད། །ཅིས་པ་ལྷུང་།

@025A ༄། རྩོད་བཅུད་མཐའ་དག་གི་བཀྲག་མདངས་དང་བཅུད་ཉམས་ཤིང་། བྱིན་གི་ཉིར་འཆོད་མ་རྩ་འཛིང་བས་དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་མཁས་ལ་
མི་བཀྲར་ནོར་ལྡན་རྣམས་ནི་མཆོད་

ལུ་མིན་པར་མཆོད། སྐྱེ་མོངས་མཆོད་བྱེད་གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱད་བསྐྱེད་པེས་འཁྲིད་གང་གིས་བསྐྱོད། ཅིས་པ་ལྟར། སྐྱེ་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་
དགའ་ཞིང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག།

པར་གདུལ་དགའ་བ་སེམས་ཅན་སྟིགས་མའི་དོན་དང་། ཡང་། སྟིགས་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོབས་ལྡན་གཡོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དམ་ཚེས་བསྟུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སྟར་ཆགས་སྟངས་གཡོ་སྟུང་
ཕྱག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་རགས་

པས་སྤྲིག་པ་མི་བཟད་པ་ལ་ཚམ་ཚོམ་མེད་བར་འཇུག་པ་ཉོན་མོངས་སྤྲིགས་མ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་པ་
འདེབས་པའི་ལྟ་ངན་རྒྱས་པ་ནི་ལྟ་བ་སྤྲིགས་མའི་དོན་

ཡིན་ཏེ། སྐྱར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ལྟ་ངན་ཡིན་ཀྱང་། རྟག་ལྟས་དགེ་རྩ་མི་གཙོད་པར་མ་བཟད། བཞི་བརྒྱ་པར། དམ་པ་མིན་ལ་བདག་འཛིན་མཆོག་ །ཅེས་པ་ལྟར། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆེས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་

རྒྱན་བྱེད་པའང་སྲིད་ཅིང་། ཆད་ལྟ་ནི་མཛོད་ལས། མེད་བར་ལྟ་བས་རྩ་བ་གཙོད། །ཅེས་པ་ལྟར། དགེ་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པས་ལྟ་བའི་སྤྲིགས་མའང་གཙོ་བོར་དེ་ལ་འཇོག་དགོས་
སོ། །མཁན་པོ་བོ་རྩིས་ཏུ་འོ་ཞེས་ཆེ་མས་ལའང་། སྤྲིགས་མ་ལྟའི་

@025B ནང་ནས་ལྟ་བའི་སྤྲིགས་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་ཉིད་ལ་དགའ་བ་ཡོང་བར་མདོ་ལས་གསུངས། ཞེས་པའང་། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས་འཁོར་འདས་བཅིངས་གྲོལ་མཐའ་
དག་རི་བོང་གི་རྩ་བ་ཞེན་གཏན་མེད་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། ཐ་སྙད་

པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོར་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་པར་སྒྲིབ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྟ་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཆོ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བར་སྒྲོང་སང་ཉ་ད་པོ་ཙམ་ལ་འཇོག་ཅིང་།

དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་ཡང་ཅེར་སྒྲོམ་པ་སོགས་སྟོད་སྟོགས་

རས་སྟེ་པོར་ནས་ལྟ་བ་ལྟར་སྒྲུང་རེ་ཙམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་དེའི་རྗེས་སྟེ་མོས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ལྟ་བ་སྟོགས་མར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཆོ་སྟོགས་མ་ནི་ཆོ་ལོ་མར་འགྲིབ་པས་མི་

རྣམས་ཆོ་ཆད་བྱང་ཞིང་། ཉན་རིམས་གདོན་བགོགས་ལ་

སོགས་བ་དུས་མ་ཡིན་བའི་འཆི་རྒྱུན་ཤིན་དུ་མང་བས་ཆོ་ཆད་དོར་ཡང་སྟོད་པ་ཉུང་སྟེ། མ་ཉི་ཅི་ཏུས། འགྲོ་ལ་ནད་འཕེལ་བ་ནི་དེ་དང་དེ་དག་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་། ཞེས་དང་། སྒྲན་

རྣམས་གང་ཡང་རྣམས་མེད་དེ་བཞིན་བྱུང་པར་

རྣམས་ནི་རབ་དུ་ཉམས། །ཀྱེ་རྒྱད་སྟུག་བསྐྱེལ་ཙོད་པའི་དུས་ནི་ཉེར་གནས་བསོད་རྣམས་གཉེར་བ་ནགས་སྟེ་སོང་། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཙོད་ལྷན་སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བའི་དུས་ཡིན་

ཀྱང་། ཕ་བ་ཉོན་མོངས་སྟོགས་མ་ལ་བྱུག་བས། འདྲིར་

དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཏེ་གཞན་བཞི་ཤུ་གསུམ་ལ་འཕངས་སོ། །སེམས་ཅན་ངན་བཟོད་ཅེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མགྲ་བར་མི་རྣམས་པའི་སེམས་ཅན་གཏུག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏུ་བྱེད་པ་
ངན་པའམ། ཡང་ན་པ་རོལ་བོ་གིས་ཏུ་དམན་ཞིང་

@026A ལྟོ། །ཉམ་ཆུང་པས་རང་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱེད་པ་ན་དཀའ་ཆོགས་མེད་བར་ཕྱིར་བསྐྱོད་ཀྱིས་བཞིན་ཏུ་དམན་ཆ་སྤངས་ནས་ཁྱུང་བའི་དོན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲོང་བྱ་ལས། མཐུ་ཆེན་
བཅོས་སུ་མི་རླུང་ལ། །བཟོད་པ་བྱེད་ལོག

ཞིག་ཡོད། །དུལ་བཞི་བའི་སྒྲོད་པ་ལ། །བཟོད་པ་བྱ་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་དང་། མ་ཉིད་སྐྱེས་རབས་ལས། མཐུ་ཆེན་བཅོས་སུ་མི་རླུང་ལ། །བཟོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཡོད་མོད། །མཐུ་
ཆུང་འབྲུལ་པ་དག་ལ་ནི། །མཐུ་ཡིད་བཞིན་ཏུ་

བཟོད་ན་རུང་། །ཞེས་དང་། མཐུ་སྒྲོབས་ཆུང་བས་བརྟན་ཐབས་བྱས་པ་ལ། །དང་དུ་ལེན་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གར་བྱེད་མེད་
ཏུ་གལ་ཆེ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱེད་ཆུང་ལ་

ནི། བདག་སྟོན་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས། །རྟག་ཏུ་བརྟན་ཅིང་པ་རོལ་གཞོན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་དོན་དུ། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བྱང་། དེའང་དག་སྟོང་
གྲགས་པའི་འོད་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་

སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གཤེགས་ཀྱི་སྤྱན་སྒར་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་བཞིན་དུ་རང་ལུས་སྟོན་མེར་བྱས་ནས་ཕུལ་བ་དང་། ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐར་རྒྱལ་མེའི་
ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་

བར་ཞབས་ཡི་གཅིག་གིས་འགྲུང་སྟེ། སྐྱེས་བུ་བྱ་མཆོག་སྟོང་འདྲ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་མཛད། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཕྱིན་དུ་ག་རིམ་ཅན་དུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས། མཛོད་ལས།
སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་

@026B ཀྱིས། །ཞེས་དེའི་ཆོ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་བར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས་མ་པམ་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལས་བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་སྤེའང་།
སྟོན་བ་ཉིད་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བཙོན་འགྲུས་ཏེ་ཅང་ཤུགས་དུག་པས་

དེའི་སྒོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་རྗེ་སྐ་མས་སྒོན་ལམ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་འང་། རྒྱབས་པོ་ཆེའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་
བརྟེས་པ་མཉམ་མེད་ཤྲག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས། སྟོབ་པའི་

གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱན་གྱི་ཁྲོད་ན་བཙོན་འགྲུས་བྱེད་ཏུ་འཕགས་པའི་དཔེར་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་ངན་ཞིན་གྱི་ལེ་ལོ་སོགས་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
ལ་འཇུག་པར་སྟོབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྤིང་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་

པ་དོན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་པ་རོལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གདེང་དང་ལྡན་པས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྤྱིད་ལུག་དང་
ཞུམ་པ་མེད་པར་བྱ་དགའ་བའི་སྟོད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྟོབ་པར་མཛད་དེ། དེ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་མ་བསྐྱད་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཐར་
བའི་གྲིང་ཏུ་བགྲོད་པའི་གྲུ་གཞིངས་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་

ཞིང་རྒྱལ་པར་སྒྲོན་པའི། །དེའང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྤྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟམ་པའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་
ནས་ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་བ་ལ་འཇུག་འདོད་མེད་བ་དང་།

@027A ༄༄༅། །དེར་འཇུག་འདོད་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུས་ག་ལ་རྒྱས་སྒྲམ་དུ་བདག་ཉིད་བརྟམ་ཤིང་སྤྱིད་ལུག་པ་གཉིས་ཡིན་པས། དང་པོའི་གཉིན་པོར་དགོ་བ་ལ་འབད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
སྒོ་དུ་མནས་བསམས་ཏེ་དེ་ལ་

འཇུག་པར་སྒྲོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་བ་ཀྱང་བ་དང་པོའི་དོན་དང་གཅིག་ལ། དེ་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་སྟོབས་བཞི་གསུངས་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་མོས་
པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱུ་ཞིང་

སྤྱིད་ལུག་པའི་གཉིན་པོ་བརྟན་བའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པ་མཐར་འབྲིན་ཚུ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོབས་འདིར་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས། མོས་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་མ་

སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། སྐྱེས་ཟིན་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱར་བརྟན་པའི་སྟོབས་སུ་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱབ་ནས་ཞེས་དང་། བརྟན་པའི་སྟོབས་ནི་གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་བ་དེ་ལས་མི་ལྟོག་པར་
མཐར་འབྲིན་བའོ། །ཞེས་དང་། དམ་བཅའ་མཐར་ཕྱིན་

པར་འདོད་པས་ང་རྒྱལ་གསུམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཕ་རོལ་གཞོན་ཞེས་གསུངས་བ་དང་། སྟོད་འཇུག་དང་ལམ་རིམ་གྱི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་
སྟེ། ང་རྒྱལ་ནི་ཕ་རོལ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཁེངས་པའི་

རྣམ་པར་འཇུག་ལ། འདིར་ཡང་སྟོད་བ་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྣམས་སྦྲུམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གིས་ངེས་པར་རྣམས་སྦྲུམ་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་

@027B དག་ཀྱང་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱངས་ནས་འབྲིན་མི་རྣམས་སྦྲུམ་དུ་རང་གིས་རང་ཉིད་གཟེངས་བསྟོད་ནས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་སྐབས་འདིའི་ཕ་རོལ་གཞོན་རྒྱལ་དང་ང་རྒྱལ་སྐྱོམ་རྒྱལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། དོན་རྒྱལ་མཆན་ཆོག་ཡིས། །བརྩམས་

ནས་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནས་བ་སྟེ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ། །ཞེས་དང་། བདག་གིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། །བདག་ལས་སྤྱ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ། །རྒྱལ་
བ་སང་གའི་སྤྲས་བདག་གི། །ང་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།

ལམ་རིམ་ལས། གཞན་ལ་རི་བ་བཀག་ནས་རང་གཅིག་ཕུས་ཕྱེད་པར་གོ་བགོ། །དེའང་གཞན་གྱིས་རང་ལྟར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་གྱི། །རང་གིས་རྒྱས་སོ་སྦྲམ་དུ་གདེང་འཆའ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་
སྤྱབ་བའི་ཆོ་འང་ཉོན་མོངས་པར་ལ་གཞོམ་གྱི། །དེས་རྩུར་ལ་

ནས་ཡང་འཛོམས་མི་རྒྱས་བར་བྱེད་པའི་སྒོའི་བརྟན་པ་བསྐྱེད། །ཅས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བའི་ཆོག་གི་བརྟན་པ་ཞེས་པས་ལས་དང་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་གཉིས་བསྟན། །ཕ་རོལ་གཞོན་ཞེས་པས་ཉོན་
མོངས་ལས་ང་རྒྱལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བཙོན་འབྲས་བསྐྱེད་

རྒྱལ་ལ་སྟོབས་བཞི་གསུངས་ཀྱང་། །འདིར་མོས་པ་དང་བརྟན་པའི་སྟོབས་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ནས་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ཞེས་སྤྱབ་
པ་མི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ནས་

གསུངས་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱ་སྟེ་དག་བཤེས་ཀྱི་ལྷོ་ཀླར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བྱས་པས། །ཞེས་འགྱུར་བཅོས་ནས་གསུང་སྒྲུང་ཡང་། གོང་དུ། སེམས་ཅན་ཕོངས་པ་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་ཀུན་སྟོང་གི་བྱུང་བར་ལ་

@028A ༄༄༅། །སྤྱར་ཏེ། བསྐྱལ་དོན་ཞེས་པ་རང་སོར་བཞག་ན་ལེགས་སམ་སྒྲམ་མོ། །གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་ནམ་
ཐར་གཟུགས་མེད་དང་། །ཏིང་འཛིན་གྱི་(NG+G'A)འི་

བྱེ་སྟེད་པ། །བསྐྱོམས་པས་དེ་མཐུས་བདག་གི་ནི། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱུང་། དེའང་སྟོན་གྱི་སྒྲིང་བཞི་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཏན་པས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུངས་པའི་ཆོ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟི་བརྗིད་ཆོགས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་རྒྱར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་སྟིད་ཀྱི་འབྱོར་བ་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དབེན་པར་བསམ་གཏན་བསྐྱབས་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བ་སྟོན་མ་སྒྲུང་བྱེད་དང་། རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་

ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སོགས་སུ་གྱུར་བའི་ཆོའང་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་སྤངས་ཏེ་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་བསམ་གཏན་དང་ཚད་མེད་བཞི་རྣམས་བསྐྱེམས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀྱན་ཏུ་གོ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་
ཆོ་བྱིམ་ལ་གནས་བཞིན་དུའང་འདོད་བ་ལ་འདུན་པ་སོགས་སྤངས་

ཏེ། བྱད་མེད་བརྒྱད་ཁྱིའང་བསམ་གཏན་དང་ཚད་མེད་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་གནག་ལྷས་སྤྱིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་འབངས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ཏེ་རབ་ཏུ་གྱུར་
ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེམ་པ་ལ་སྤྱར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་

ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་རྣམ་བར་ཐར་པ་བརྒྱད། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་(NG+G'A)འི་ཀྱུང་གི་བྱེ་མའི་རྩལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བཅོམ་

@028B ཀྱིས་མི་ལང་བ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་། གཞན་དག་གྲང་རྩལ་དེ་ལ་འགོད་པར་མཇུག་བ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་ཅི་རིགས་པར་སྤོང་བའི་གཉིན་པོ་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་བྱར་བྱེད་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ལ་སོགས་པ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ། །དེའང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་དོན། བོད་སྐ་མ་ཁ་ཅིག་བསམ་པ་
བཟན་པར་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཡི་གེའི་དོན་ལའང་

མ་ཞུགས་པར་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་བཞིན་རྟོགས་སྤྲུལ། རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལྷོ་ཀླར་བསམ་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གཏོད་པའི་སེམས་དང་། གཏན་ཞེས་པ་རྒྱན་ལ་
འཇུག་པས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་

ལས་མི་གཡེལ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའང་དཔུང་པར་བྱ་བའི་གནས་ཏེ། འདིའི་སྐད་དོད་རྒྱ་ནི་ཞེས་པ་ངེས་ཆོག་དང་བྱིངས་སྒྲུབ་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས། སྐ་མ་ལྟར་ན། རྟ་ལ་ར་བསྟན་
པས་རྒྱ་ར་འཛིན་པ་དང་། ན་ལ་མགོང་དུ་བསྟན་

བས་སྟུན་ཡིད་ལ་འཇུག་པས། ཡིད་འཛིན་པས་ནི་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དགོས་ཏེ། རྫོ་བྲོས་བཟན་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་རྒྱན་ཞེས་འབྱུང་སྟེ།
རྟ་ལ་ཡ་བཏགས་ཡོད་པ་རའི་དོན་དུ་བྱངས་ན་འཛིན་

པའི་དོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ནང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱན་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་
དོ། །བྱིངས་སྐྱབ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ན་བྱིངས་མདོར། རྩེ་སེམས་བ་

@029A ༄༄༅། །ལའོ་ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་པའི་བྱིངས་ལས་སྐྱབ་པའི་ཆོ། འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པའམ་དུན་པ་གཏོད་བས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དགོས་ཏོ། ཉམས་ལས།
དམིགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཏོད་པ་དང་། ངན་

པ་ཅི་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ཏོ། ཞེས་སྐྱེ་
མཆེད་གཉིས་ཀས་གཙོ་བོར་བྱིངས་སྐྱབ་གྱི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་རྒྱན་ལ་བྱས་ནས་བསམ་པ་རྒྱན་ཆགས་བ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བཤད་ཚུལ་གང་དང་ཡང་མི་འབྲེལ་བས། གཏན་པའམ་གཞི་ལ་
བྱས་ན་ལེགས་ས་སྟུམ་སྟེ། འདུལ་བའི་མདོར་

གོས་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་ལྟོང་བར་གང་དུ་བཞག་ནས་བྱས་ཤིང་བྱབ་པའི་གཞི་ལ་དེའི་གཏན་པ་དང་། སྒོ་སྒྲིགས་ཀྱི་འཁོར་ཤིང་འཛིན་བྱེད་ལ་འཁོར་གཏན་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟར། བསམ་པ་འམ་ཡིད་
ཕྱི་རོལ་དུ་མི་གཡང་བར་ནང་དུ་འཛིན་པར་

བྱད་པ་ལ་བྱས་ན་ངས་ཆོག་གི་ལཤད་ཚུལ་དང་འགྲིག་གོ། རྣམ་ཐར་ནི། སྤྱལ་པའི་ལམ་གཟུགས་ཅན་བཟུགས་ལ་ལྟ་བ། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ། གཟུགས་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་
གསུམ། མཐོང་ཆོས་བདེ་གནས་ཀྱི་ལམ་

གཟུགས་མེད་བཞིའི་རྣམ་ཐར་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་ལ་རྣམ་ཐར་ཞེས་བ་ནི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་དོན་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རང་སའི་
ཀྱན་དགྲིས་ལས་ཐར་ཞིང་དེ་དང་མི་འབྲེས་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་དུ་

@029B འཛོག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར། རང་སའི་ཀྱན་དགྲིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་མགོས་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་ཅིའི་
སྒྲོམས་འཕྲག་རྣམས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མངོན་པ་གོང་འོག་

གཉིས་ཀར་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ཞེས་མཐུན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཀུན་བདུས་ལས། ཤེས་པའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་འབྲེན་བྱེད་དགེ་སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་
དུ་འབྱུང་བས་ཡུལ་ངེས་སུ་གསུངས་ལ། མཛོད་ལས་དགེ་མི་

དགའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འཇུག་པས་སེམས་ཀྱིས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །འདིའི་སྐྱེ་དོན་ནི། །སལ་རྩི་ཞེས་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བ་སྟེ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ལྷན་རྒྱུ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་གཅིག་སེམས་

སྤྱིངས་ཆགས་སུ་རྩྱུག་གི་འཛིན་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་རྩྱུལ་གཏན་ཆགས་པའི་ཉམས་ཀྱི་མིང་ཡིན། ཏིང་ངེ། སྤྱིང་ངེ། རྩྱུག་གི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་
ཡིན་ཞིང་། དོན་དུ་དམིགས་པ་དེ་གར་སྟོད་པའི་ངང་དུ་སྟར་

ཆགས་པ་དང་། རྩྱུན་ཆགས་པ་དང་། བར་མ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ག_(NG+G'A)འི་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་སྐལ་ལྷན་ཞིང་ཏྱགས་ཚངས་བ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་
མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་རལ་པ་ནས་ཕབ་པར་བྲགས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ལ་

མཚོ་མ་ངོས་བཀས་བབས་པ་སྟེ། དེའང་རྗེ་བཙུན་མི་ལས་གངས་ཏེ་སེ་རི་བོ་གངས་ཅན་དང་། མཚོ་མ་ཕམ་མ་ངོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བཅོམ་རལ་སོགས་གྲིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་ན། ཡར་ཆབ་གཙང་པོའི་རྒྱན་ལ་གྲངས་(NG+G'A) ༢༩༠༣༠༥ ི༡༡། །བྱེད་དགོས་ཤིང་། ས་པར་སོགས་གྲིས་དེར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་མ་ཚང་བ་དང་།
གངས་ཅན་དང་ཏེ་སེ་ལ་སྐད་དོད་ཀྱང་སོ་སོར་འབྱུང་བས་མི་འཐད་ཅེས་དགག་པ་མཛད་པ་གཅིག་དུ་ཁ་ཚོན་

གཙོད་དཀའ་འང་། ཏེ་སེ་ལས་གཞན་སྟོས་དང་ལྔ་དང་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་རྒྱན་ཆད་དུ་རི་བོ་གངས་ཅན་གྱི་མཚན་གཞི་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་དཀའ་བར་སྤྲང་དོ། །དེའི་བྱེ་མ་སྟེད་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་
ཡས་པའི་དོན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ེ་

འཛིན་སྟེ་ཅུ་མ་དུ་མ་ཟད། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་གྱི་ནང་ནས་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་ེ་འཛིན་གྱི་སྟོའང་མཐའ་ཡས་པས། ཉན་རང་སོགས་གྱི་སྟོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་
ལས། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་ེ་

ེ་འཛིན་རྗེ་སྟེད་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྲིས་མི་ཤེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོས་
བསྐྱས་པ་ཇི་ལྟ་བར་བསམ་གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་བསམ་

གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དུ་
དེའི་དོན་སྐྱབ་པའི་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པའང་མཐའ་ཡས་བཞིག

དགོས་ལ། དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ་མཐུན་པར་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོའང་མཐའ་ཡས་བཞིག་དགོས་པས། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྐྱའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
ནའང་། ཕུན་ཚོགས་དགའ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱེན་

@030B པ་ཞེས་མང་ཆོག་སྒོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་སྐྱོར་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མདོར་བསྡུས་བས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་
སྒྲིད་སོ་སོར་བསྒྲོམ་པ་ལམ་ལྟོས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པར་སྒྲུང་ཡང་

སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྒྲོས། གོམས་པ་ཞེས་པ་ངང་བསྒྲོམ་ཞེས་པ་བྱད་པར་མེད་དེ། འབྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས། སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའས།
དེའི་ངོ་བོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་

དོན་ཡིན་བས། ལོ་ཙཱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིས་འགའ་བསྐྱེམས་བལ་ལམ་ཞིས་བསྐྱར་ཅིང་། མཐོང་དང་གོམས་བའི་ལམ་དག་ལ། །ཞིས་པ་སྟེ་བྱ་སྐབས་ལེ་ལོར་གོམས་བའི་ལམ་དུའང་བསྐྱར་
རོ། །བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་

རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་བདག་གིས་སྟོན། །དཀའ་ཐུབ་ནགས་དག་བསྟེན་བྱས་ཤིང་། །བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཉིད་བསྟེན་པས། །བདག་གི་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་
ཅིག །ཅིས་བྱུང་། དེའང་བྲམ་ཟོ་ཤེས་རབ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་གྱུར་

པའི་ཆོ་ཁྲི་ལྟ་ཁྲི་སྟེད་ཀྱི་གནས་ལ་སྟོ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟོའི་བསྟན་བཅོས་ཚུན་ཆོད་ནས། མཐའ་བུལ་གྱི་ལྟ་བའི་བར་རང་གི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་གཞན་ལ་འདོམས་པས་
རྗེས་སུ་བབྱུང་བ་དང་། དགོ་སྟོབ་སྟེ་སྟོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ལག་བསྟོན་མེད་སྒར་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པ་དང་། དྲང་སྟོང་ཕྱི་མའི་མཐའ་
སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་སོ་

@031A ཨྲ། །སེའི་སྐལ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པས། སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། གཞིན་ཅུ་ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྲིད་མཛད་
ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་

དྲི་བ་མང་དུ་ཞུས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་སྒོ་གཞགས་བྱེ་བ་ཤྲག་དུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཁོ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་སོགས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་
ཤིན་དུ་མང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་བའི་ལྟ་བ་ཆོལ་བའི་

རྒྱུའང་། ལྟ་བ་ལ་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མེས་མཉེའི་ཡུ་ཚུགས་དང་། རྟོག་གའི་རིགས་པས་དབྱུད་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་མི་རུས་པས། དེའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བར་བསྐྱབས་བ་སྟོན་དུ་གཏོང་
དགོས། ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་

མདོར་བསྟུན། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་བག་ཡོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་ཏེ་ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྟོང་ལ་འབད་བ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཟབ་མེའི་
ལྟ་བ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་

བཅས་བསོག་ཡང་དག་བའི་བསྟན་བཅོས་སྤྲུལ་ལ་ཐོས་བསམ་རྩལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡ་མ་བུལ་བ་དགོས་པས། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཚོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་
ནས་ཏྲག་ཆད་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བུལ་བ་ཟབ་མོ་དབྱ་

མའི་ལྟ་བ་བཙལ་ཏེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཙུན་བྱར་བྱེད་པ་མངོན་པའི་སྤྲེ་སྟོད་ལ་སོགས་བ་ལུང་ཏྲོགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་སྟོན་པའོ། །དེའང་ཡི་

@031B ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི། བྱ་སྟེ་དག་བཤེས་ཀྱི་ལྷོ་ཀླར། ཡེ་ནི་ཐོག་མ་དང་གཞི་དང་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ ཤེས་ནི་ཡེ་ནས་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། བོད་སྤྲུལ་མང་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
ཐོག་མའམ་གདོད་མའི་ཤེས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་པས། སྟོན་

གསུམ་རབ་དབྱེར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནི་བཤད་པ་ལ། །གདོད་མའི་ཤེས་པར་འཆད་པ་དང་། །ཞེས་ཚིག་ལ་འཁྲུལ་བའི་གྲངས་སུ་གསུངས་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ། །རྒྱ་ཤད་དུ་རྒྱ་ན་ཞེས་པའི་རྒྱ་
ཏྲོག་པ་དང་། ན་དགག་སྒྲར་བྱས་ཏེ་ཏྲོག་བུལ་གྱི་རིག་པར་སྟོན་གསལ་

ལས་གསུངས་ལ། ལག་མྱིས་རྒྱ་རྟོག་པ་དང་ན་དགག་སྐྱར་བྱས་ཀྱང་འགོག་ཚུལ་དེ་དང་མི་འདྲ་བར། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པར་
རྗེས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཟིན་བྲིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡི་དང་

ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྐྱར་བ་མི་འཐོབ་པས། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ཀ་ལྷིཀ་ཆེན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱད་དོད་བྱིངས་སྐྱབ་མཛད་པར་ཡང་། ཤེས་པའི་དོན་གྱི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ཙམ་ལས། ཡེ་
ཤེས་པའི་དོན་བྱར་བ་མ་བྱུང་ལ། མཁས་འཇུག་ཏུ་འང་

ཡེ་ཤེས་དང་། དུག་རྒྱ་དང་། གོ་རིམ་ལ་སོགས་བ་ལ་རྒྱ་གར་ན་ཡི་དང་། དུག་དང་། གོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་། བོད་ལ་ཆོག་སྐྱར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་བསྒྲན་ནས་བསྐྱར། ཞེས་གསུངས།
རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཡོངས་སུ་ཤེས་བའི་བ་

རོལ་ཏུ་བྱིན་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་མ་ལུས་པའམ་རྫོགས་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱི། གདོད་མའི་དོན་དུ་མ་གསུངས་པས། སྒྲ་དོན་གང་འཐད་སློ་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་དབྱེད་
བར་བའོ། །རྒྱ་སྐྱད་ལ་ཡི་དང་དུག་སོགས་ཀྱི་སྐྱད་

@032A ༄། རྟོང་མེད་ན། ཡུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། ཡུག་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་གྲོལ། ཞེས་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་དང་རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་
ལས། དགྲིལ་ནི་སྟིང་པོའོ། འཁོར་ལེ་ནི་

ལེན་བའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དག་ལོ་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བདེ་བའི་ཐབས་ཙམ་དུ་དགོངས་ནས་ཅུང་ཟད་བསྒྲུང་ཆེས་པར་སྒྲུང་སྟེ། འདི་འདྲའི་སྐབས། རྒྱ་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྟོན་འཁོར་
བའི་ཆོས་ལས་གྲོལ། ཞེས་དང་། མཐུ་ནི་སྟིང་

པོའོ། ལེ་ནི་ལེན་བའོ། ཞེས་སྐད་དོད་རང་སོར་བཞག་ན་ཆོག་དོན་གཉི་ག་ལ་འགྲིག་པར་སྒྲུང་ངོ། ཤེས་རབ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་བསྒྲུབ་རྩལ་གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་
ནགས་བསྟན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་

གསུངས་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་དེ་གཉིས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལེ་ཏོག་ཡུན་སུམ་ཆོགས་བསྒྲུབ་པ་ལ། ལྷ་སྟོན་ཅན་དང་གསེག་མ་ལྷ་བུ་མ་
ཡིན་པའི་ཞིང་ས་གཤེན་པ་དང་། རྩ་ལུད་

ཁོད་གཤེར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འཛོམ་པ། དང་ས་བོན་གྲུང་པོ་བཏབ་པ་གསུམ་ཚད་དགོས་པ་བཞིན། ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རྟེན་བཀྱར་འདུ་འཛི་སོགས་ཀྱི་གཡེང་བ་མེད་པས་སེམས་
ལས་སྐྱུ་རུང་བ་དང་། ཚོགས་བསགས་

སྐྱིབ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འཛོམ་པ། ཟབ་མེའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱད་བརྩུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་དགོས་པས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཅིས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཅིང་། གསུམ་བཏེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་བསྟན་

@032B བཙུག་དུ་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དང་པོའི་དོན་བཞིན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་སྒྲ་མར་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡི་གོ་གས་རྣམས་ཀྱན་ལ་འབད། །བསེ་རུ་ལྷ་བྱར་
གནས་བར་བྱ། །འདུ་འཛི་དག་ཀྱང་སྤངས་པར་བྱ། །ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག

པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་འང་། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཙུལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་བྱང་ན་སྒྲོམ་རིམ་ལས་བཤད་པའི་ཞི་
གནས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་ཀྱང་ཚད་བར་འགྱུར་ལ། ཞི་གནས་

གྱི་ཚོགས་དེ་དག་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་འང་མི་རུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ངེས་དོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་དབྱད་པ་མང་དུ་བྱེད་བཞིན་ལྟ་བུའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་
ལེན་ཡིན་པས། དེ་མེད་པར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་

དོན་ཉོགས་པར་འདོད་པ་ནི། ས་བོན་མ་བཏབ་བར་སྟོན་ཐོག་ར་བ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁོན་ཡིན་ཏེ། བོད་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་ལྟ་བ་ཚོལ་པ་དང་རྟེན་པར་རྟོམ་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་
འཇམ་མགོན་སྒྲ་མས་རིགས་ལམ་བྱི་མ་མེད་པ་བརྒྱ་

ཕྱག་གི་སྟོན་སྒྲ་དག་ག་བར་མཇོང་དོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཀྱང་གསལ་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་དག་ནི་སྤྱབ་བྱེད་
ཅིང་། །བྲིམས་གྱིས་མཐོ་རིས་བསྟོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་

མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྟོང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག་ །ཅེས་ཕྱིན་དུག་དང་། གཞི་
གསུམ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་སོགས་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་

@033A ཨྲ། །དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཐོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ལ་ཐོས་པ་གཙོ་བོར་
གསུངས་པ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་

སྒྲུང་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་བསྟུ་བ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟེ་བ་ལ་གཉིས། བསྟུ་བ་བཞི་སོ་སོར་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། བསྟུ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྟོབ་ལམ་སྤྱིའི་དོན་
བསྟུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྟུ་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་གྱུང་

རྒྱལ་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དང་པོས་སྟོད་གྱུར་དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པ་ཡིན། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱབ་
བ་སྟེ། །བཞི་པས་ནམ་པར་སྟོང་བ་ལོ། །ཞེས་

ཐོག་མར་སྤྱིན་པའི་གཡབ་མོས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད། སྟན་སྐྱས་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ལ་མོས་པར་བྱེད། དོན་སྟོད་གྱིས་ཉན་ལཤད་བྱས་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་ཏུ་
གཞུགས། །དོན་མཐུན་པས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཡིད་

ཆེས་བསྐྱེད་དེ་ཡུན་རིང་པོར་སྐྱབ་པ་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོག་པར་འབད་པས་སྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་
བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞིན་

ལན་དུ་པན་འདོགས་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྤྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པར་སྐྱབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མ་ལགས་པ་སེལ་ཅིང་དོན་སྐྱབ་
པས་དོན་སྦྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

@033B ལ་དགའ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མཐུན་པ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བབྱི་བའོ། །ཞེས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པའང་
བསྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པའདད་རིགས་པ་ལས་བསྐྱབ་པའི་སྐྱ་འཇུག་

རྩ་ལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་བའི་ནང་ནས། དགའ་བ་ལ་བརྟུག་པ་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལྟ་བུར་གསུངས་བའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱབ་པ་བཞི་པོ་དེའང་རྩར་བསྐྱས་ན། ཟང་ཟིང་གིས་སྤྱད་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱིས་སྤྱད་པ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རྒྱན་ལས།

ཟང་ཟིང་དང་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཏེ། །དམིགས་པས་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །བསྐྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི། །བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱད་པ་དང་། ཕྱི་མ་
གསུམ་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱད་ཚུལ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔས་ཏེ་གཉི་གའི་སྒོ་ནས་སྒྲོབ་མ་བསྐྱ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོབ་མའི་ངོས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱི། ཟང་ཟིང་གིས་སྤྱད་པ་ལ་ཆེར་མི་ལྟོས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱན་
ལས། དེ་ཆོས་བགོ་སྐྱལ་ལ་སྒྲོད་ཡོན་ཏན་ལྡན། །བཤེས་

གཉིན་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ཟང་ཟིང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གོང་ཏུ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ཐམས་ཅད་པར་བྱིན་དུག་ཏུ་བསྐྱས་པར་བཤད་པས། བསྐྱ་བ་བཞི་ལོགས་སུ་མི་དགོས་སྐྱམ་
ན་སྒྲོན་མེད་དེ། །བསྐྱ་བ་བཞི་འང་པར་བྱིན་དུག་པོ་དེར་མ་

འདུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། བསྐྱ་བཞི་འང་དེར་འདུ་སྟེ་སྒྲོན་པ་འདུས་ནི་སྤྲུལ། ཆོག་སྒྲན་པ་ནི་བྱིན་དུག་ལས་བརྩམས་ཏེ་གདུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་སྒྲོད་པ་ནི་
གདམས་པའི་དོན་དེ་ལ་གཞན་བཞོད་པ་ཡིན་ལ།

@034A ༄། །དོན་མཐུན་བ་ནི་རང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དང་འདྲ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སློ་བྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར་མཁོ་བ་སྤྱིན་པས་བསྐྱུས། སྤྱན་སྤྲུའུ་
ཁྲིམས་དང་བཟོད་པས་བསྐྱུས།

དོན་སྤྱོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐྱུས། དོན་མཐུན་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་བཞིའི་ས་བཅད་ལོགས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན་གྱ་
གཟིངས་གཅིག་གིས་རང་ཉིད་རྒྱ་པོ་ལས་བརྒྱལ་

བ་དང་། གཞན་སློལ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་བ་ལྟར། ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཚུལ་པར་སྤྱིན་བྱུག་གི་རིམས་པས་བསྐྱུན་ལ། གཞན་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཚུལ་བསྐྱུ་བ་
བཞིའི་རིམ་པས་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བྱང་ས་ལས། པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་བར་བྱེད་དོ། །བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལོགས་པར་བརྟུལ་བའི་སྒོ་

ནས་གཞན་ཇེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཉི་ཆོ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་ཞིག་ག་ཚང་དགོས་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་དབྱིག་འབྲེལ་ལས། འཁོར་སྤྱད་པ་ལ་ཞུགས་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།

བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ཏེ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཀྱན་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་བཟང་པོ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟུགས་
སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བསྟུ་བའི་

@034B དངོས་པོ་ལ་བསྟུ་བ་པའི་རྩལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མ་སོ་བ་སྦྱིན་པ་ནི། བཙེ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཤུགས་དང་། །འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་གྱུར་ཅིག། །ཡན་ལག་གཉིད་ལག་བཏང་བ་
ཡིས། །ཆོས་རྩལ་རྣམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག། །ཅིས་བྱུང་། དེའང་སྡོན་འཁོར་

ལོས་བསྟུར་བ་ནོར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་སྡོན་ལམ་གྱི་མཐུས་རང་གི་ཤུགས་འཛད་མེད་དུ་བྱས་ནས་ལོ་ཁྲིའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་དང་། འཁོར་སྤྱུར་དཔལ་གྱི་སྒྲིམ་
བྲམ་ཟེ་ལ་ལུས་ཀྱི་བྲིད་བྲིན་པ། སྦྱིང་སྟོབས་ཆེན་

པོས་སྟག་མོ་ལ་ལུས་བྱིན་པ། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དྲག་པོའི་མིག་ལ་དབུ་བྱིན་པ། བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་ཕོག་བའི་མི་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་
བཅད་ནས་གནང་སྟེ་བདེན་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་མཛད་པ།

བྲམ་ཟེ་སྐར་མ་ལ་དགའ་པས་བྲམ་ཟེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་མིག་དང་རྩ་བ་སོགས་སྦྱལ་པ། བྲམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་སྦྱིན་ལ་ཤ་བྲག་སྦྱལ་པ། སྤང་པོ་ཆེར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་ལུས་སྦྱིན་
པར་བཏང་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་

འདོད་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་ཞིང་སྟུག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་བཙུང་བ་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་དང་
ཁྲག། འཆོ་བའི་དངོས་པོ་སྒོག་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཡོ་བྱད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཕངས་

པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཏང་ཞིང་། ཐན་ཕྱག་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་འདོད་པ་ལ་ཡན་ལག་ །སོར་མོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ལག་འདོད་པ་ལ་ཉིང་ལག་སོགས་གང་འདོད་དུ་བྱིན་ནས་རེ་བ་
ཆོམ་པར་མཛད་དེ། རང་གི་འཁོར་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་

@035A ༄། །བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་བགྱི་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་དུས་སུ་འང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ། ལམ་སྟོལ་བཟང་པོ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་མི་
ཉམས་པར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་

སྟོན་པའོ། །འདིར་བཅུ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། རྒྱ་ལས། ཙ་བ་སྟིང་ཇེ་མེད་གྱུར་ན། །དཀའ་སྤྱད་བཟོད་བ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། སྟིང་ཇེ་བཟོད་སྤྲགས་མེད་པ་ཞིག་མེད་ན་
མགོ་དང་རྐང་ལག་གཏོང་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་

སྤྱང་ལ་འཇུག་མི་རྒྱས་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་སྟོང་གི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་གཏོང་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་པའི་དད་པ་དང་། བཀའ་བྲིན་བྲན་པའི་
གྲུས་པ། ཕན་ཡོན་ལ་དམིགས་པའི་

འདུན་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཅུ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་དང་ཐེག་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་དམན་པའི་
ཞིང་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་བསྐྲགས་ཀྱང་།

བྱང་སེམས་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་གྲོས་བཏུན་བའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་སྟོང་བའི་ཞིང་བས་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཞིང་དམ་
པ་ནས། ལོག་པར་སྟོད་པའི་ཞིང་

པས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཞིང་དམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤར་བསྐྱོད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཞིང་པས་ལོག་པར་སྟོད་པའི་ཞིང་དམ་པ་ཡིན་པ་ནས།
སྟུག་བསྐྱེལ་བའི་ཞིང་པས་ཀྱང་སྟོབ་བའི་

@035B ཞིང་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཞིང་གོང་མ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་གོང་མ་བཞི་པོ་མེད་ན་ལྷ་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་གཏོང་
བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་སྐོར་གྱི་སྦྱིས་རབས་

རྣམས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཞིང་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཞིང་ལ་བཏུན་པ་ཤས་ཆེ་ལ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་ཚད་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྡིང་ཇི་དང་སྦྱིན་པ་གཉིས་མས་ཆེར་སྤར་ནས་གསུངས་པའང་དགོངས་པ་
འདི་དང་གཅིག་པར་སྤྲང་དོ། །དེར་མ་ཟད་འདིར་

མཁོ་བ་སྒྲིན་པའི་སྐབས་སུ་ཉིང་རྗེ་དང་། སྒྲིན་སྒྲུའི་སྐབས་སུ་བྱམས་པའང་བར་ཡོད་པར་སྤང་ནའང་མང་གིས་དོགས་པས་དགའ་བ་ཚད་མེད་དང་། རྣམས་ཞེས་པའི་མང་ཚོ་གི་བཏང་
སྒྲོམས་ཚད་མེད་

ཀྱང་དོན་གྱིས་འཐོབ་པས། འདི་དག་ལ་ཚད་མེད་བཞིའི་བཤད་པའང་བྱར་ཡོད་པར་སྤང་ནའང་མང་གིས་དགོས་པས་མ་བྲིས། བཙུང་བའི་སྐྱོད་རྒྱ་སྐྱར་དེ་ལ་གྲུར་ཁ་ཞེས་པ་བདེ་འགོག་ལ་
འཇུག་པས་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་

རྩལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཡོད་ལ། སྐབས་ལ་ལར་བདེ་སྒྲོམ་དུའང་བཤད་དོ། །བོད་སྐད་སོར་བཞག་གི་ཆོ་ལུགས་སྟེག་ལྟ་བུར་ལེན་མི་བདེ་བར་སྒྲིག་ཡའ་པ་ལ་ཤ་བཙུང་བའམ་ལུས་པ་ཅི་བ་ཟེར་བ་
བཞིན། སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་

བ་མཐོང་བ་ན་མི་བཟོད་བ་སྐྱེས་པ་ལ་སེམས་སྟིང་བཙུང་བ་ཞེས་ཟེར་བར་བཤད་དོ། །ལྟག་མའི་ཚོག་དོན་རྣམས་ནི་གོ་སྟོ། གཉིས་པ་སྒྲིན་སྒྲུ་ནི། བདག་སྟོན་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས། །བྱམས་པས་གསལ་བར་སྒྲིན་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་དང་^{@036A} ༡༡། །དོན་སྟོད་བ་སྟོན་པར། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རབ་བཀོད་པས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྒྲིན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག་ །ཅེས་
བྱུང་། དེའང་སྟོན་གྱུའི་རྒྱལ་པོར་ཞེས་བྱ་བར་འཁྱུངས་པའི་ཆོ་རང་གི་རྩ་བོ་ཉིང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་

བྱོན་བ་ནི། ལྷའི་རྒྱལ་པོར་སྤྲུམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟམས་སྟོན་དང་ཆོག་རྩལ་དྲག་པོས་སྟོམ་པ་ཉི་རེས་མ་བཟོད་བར་དེ་དང་འཁོན་པར་བརྩམས་པ་ན། རེས་འཇམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འབྲང་པའི་ཆོག་
དུ་མས་གྲོས་བཏབ་ནས་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་བྱས་པ་དང་།

རྒྱལ་བུ་རྩེ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་སྲིན་པོ་རྒྱུད་ཁ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་པོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་རེ་མ་ཞིང་རྩལ་པའི་གདུག་བ་ཅན་ལ་འང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་གྱིང་
མཛད་པས་པ་རོལ་པོ་སྒོ་སྒྲུ་འགྱུར་ཏེ། སྤར་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་

འགྲོད་པ་དྲག་པོ་སྟེམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། གསོད་པའི་ཕྱིར་གོ་རར་བརྩལ་པའི་རྒྱལ་རིགས་མང་པོ་འང་སྟོག་ཐར་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྟོན་བར་སྟེ་བའི་སྒོ་ནས་
གདུག་བ་ཅན་ནམས་སྟོན་བར་བྱས་བའི་ནམ་ཐར་དང་། བྱང་

རྩལ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་ཤུགས་འཆར་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་བཏུལ་ཏེ་ལྷ་མི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲ་མེད་བྱང་རྩལ་ལ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་བབྲང་ལས་འདས་པ་དགོ་བ་བརྩུ་དང་བྱང་རྩལ་གསུམ་ལ་

བཀོད་པ། བརྒྱ་བྱིན་ལེགས་པར་སྒྲུང་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་སྦྱིན་འཇིགས་སུ་རུང་བར་སྦྱལ་ནས་སྦྱལ་བའི་མི་སྡིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་བ་དུ་མ་བསྟན་ཏེ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་བ་
མཐའ་དག་བཙན་ཐབས་སུ་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སྦྱོར་བར་

@036B མཇུག་པ་སོགས་དོན་སྦྱོད་བའི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱིས་རབས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་སྡིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་
ཤིན་ཏུ་གདུལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་

ཀྱི་གཏམ་སྟན་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བྱིད་དེ། རང་དང་སེམས་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ན་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་རིམ་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏེ། དོན་སྦྱོད་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་སོ་སའི་
སྐལ་བ་དང་འཆོམ་པར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་

འགོད་པར་མཇུག་པ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐར་འདོད་ཀྱན་ཀྱི་རེ་བ་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་དམ་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་སྦྱོན་པའོ། །དེའང་
སྡིག་བའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྡིག་པའི་

ལྷ་བ་ལ་ཞེན་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བཤད་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། སྤྲིག་པ་ནི་ཐ་ཆད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ན་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར། སྒོ་གསུམ་བག་མེད་པས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་
ཉུགས་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱས་ན་བདེའམ་སྒྲུམ། བྱམས་པས་

གསལ་བར་སྤྲིན་ཞེས་པ་བདེ་བ་ལྡན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་བསྟན་ལ། རྣམ་བ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་མས་བྱ་གཅིག་པ་མཐོང་བ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་བར་
ལྷ་བ་ཡིན་ཞིང་། ནང་གི་ཀུན་སྦྱོང་དེའི་རང་མདངས་ཀྱིས་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་

ལའང་ཁྲོ་གཉེར་མེད་པར། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞང་འཇུམ་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ལྟ་ ཡིན་པས། གཞན་ལ་གཏམ་སྒྲ་བའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པའང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སྤྲིན་
སྒྲ་ནི་ཁྲོ་གཉེར་མེད་ཅིང་བཞིན་གྱི་མདངས་

@037A ༄། །གསལ་བར་མེད་འཇུམ་པ་སྤོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་དང་གཏམ་སྒྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱང་ཕ་རོལ་པོའི་ཡིད་དང་མཐུན་ཞིང་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་
གལ་ཆེ་བས། གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱ་དགོས་

ཏེ། ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་ལས། རྩ་གཞན་མཁས་ན་འཛོ་སྤྱིད་ཀྱི། ཉེས་པའི་ཚིག་མ་འབྱུང་པ་མེད། །ཁྱ་ཡིས་ཁྱུག་པ་དམའ་ཕབ་པས། །བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་འགྲས་ལ་སྒྲེས། །ཞེས་དང་།
སྒྲ་མངཱ་ཉེས་པ་འཛིན་པའི་རྒྱ། །མི་སྒྲ་ཉེས་པ་སྒྲོང་།

བའི་གཞི། །ནེ་ཙོ་སྒྲ་བས་གཟེབ་དུ་བཅུག། །འདབ་ཆགས་སྐྱུག་བ་བདེ་བར་རྒྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚིག་ངན་གྱིས་དོན་མེད་པར་གཞན་དང་འཁོན་ཞུགས་ཏེ་དགྲར་སྤང་བ་དང་། རང་ཉིད་ལ་སྤྱི་
མར་ནམ་སྒྲིན་སྤྱི་ཞིང་ཆོ་འདིར་ཡང་སོས་མི་བདེ་བ་སྒྲ་

ཚོགས་འབྱུང་བས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འགྲོའོ། །ཚུལ་འདི་དག་ནི་རྩོ་བོ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་ཞུས་ལན་ནོར་བུའི་འཕྲང་བའི་ལེན་ཉར་གསུམ་ལས། ངག་གི་ཉེས་པས་དགྲ་བོ་
འགྲུག། །ངག་གི་ཉེས་པས་བཤེས་དང་འབྲལ། །

ངག་གི་ཉེས་པས་སྤྱི་དག་ལ། །མྱོ་འདོར་སྒྲོང་གིས་མྱོད་ཅིས་ཐོས། །ལ་ལ་དག་ལ་བསྒྲོད་བྱས་ཀྱང་། །དོགས་པ་བསྐྱད་ནས་མཚང་ལ་འཕྲོག། །ཅིས་དང་། །ཀྱ་རེའི་ཐ་མ་འཐབ་མོར་
འགྲོ་། །ངག་གི་ཐམ་ལུས་

གཉིས་ཚེད། །ལུས་ཀྱི་ཐམ་སྟོག་དང་འབྲལ། །སྟོག་གི་ཐ་མ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཕྲལ་ཕྱགས་ཀྱན་ཏུ་ཉིས་དམིགས་ཆེ་རྒྱལ་དང་། གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྤྲོ་བའི་ཆོ། །ངག་དེ་
མགྲིན་པར་བསྐྱེལ་བྱས་ནས། །དེ་

@037B ལ་རེ་ལྟོས་འདུག་མི་འདུག །ཅེས་པ་ནས། དོན་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ལྟ། །འགྲོན་སྤྲོས་སྒྲོར་བཏང་བར་བྱ། །མི་འགྲོ་མགྲིན་བའི་ཏུ་ལ་བསྟེམ། །ཞེས་དྲན་ཆད་འཕྲལ་དུ་ཁར་མི་
འདོན་པར་ཆོག་གི་སྐྱོན་ཡོན་དང་། དགོས་པ་ཡོད་

མེད་སོགས་བརྟག་ནས་སྤྲོ་དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཡིང་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། །མང་པོའི་ནང་དུ་འང་ལྷང་ངར་ལ་བ། །དེར་འཆོགས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཁྲིལ་ནའང་། །འབྲལ་ནི་
བཞད་གད་བསྐྱེལ་ཞིང་བསྟོད། །ཅེས་འགའ་ཞིག་མང་པོའི་ནང་དུ་ཅོལ་

གཏམ་སྤྲོས་པ་ན། བ་རོལ་པོ་རྣམས་ཞེ་ཁྲིལ་ཡང་འཕྲལ་ལ་ངོ་བསྟོད་དང་བཞད་གད་ཐེག་གི་བྱས་པས། །ཁོས་གཏམ་དེ་ལམ་དུ་སོང་སྤྲོམ་ནས་ང་རྒྱལ་སྤྱིས་ཏེ། ཕྱིར་ཡང་སྤྲོ་བ་ཇི་མང་གིས་
ཤིན་ཏུ་འཆལ་བར་འགྱུར་བ་སྤྲིད་པས། དེ་འདྲ་

ལ་ལྷག་པར་ཚོན་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་གཏམ་སྒྲ་ཚུལ་ལེགས་ཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་གསུངས། སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཏྲག་ཏུ་འཇུམ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། །ཁྲོ་གཉེར་ངོ་བུམ་
ཡོངས་ཐོངས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་བོར་གྱིས། །

ཞེས་དང་། སོར་མེའི་བདུན་མི་བྱ་སྟེ། །གྲུས་དང་བཅས་པའི་གཡས་པ་ཡི། །ལག་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གཞན་དང་ཕྱད་པ་ན་ཏྲག་ཏུ་བཞིན་
འཇུམ་བག་དང་བཅས་ཤིང་། ས་རོལ་པོ་ལམ་གར་འགྲོ་ལྟ་བུ་བྱིས་

པ་ལ་སྟོན་བའི་ཆོའང་མཇུག་མོ་ཀང་ནས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་མ་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་བྱེད་པར། ལག་པ་གཡས་བའི་ཐལ་མོ་བཀའ་ཏེ་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་ལམ་གྱི་
ཆ་མཐའ་དག་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་མགྲུ་བ་ཞིག་བྱེད་

@038A ༄༄༅། །དགོས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཟས་ནོར་སོགས་བྱིན་ནས་ཀུན་གྱི་རེ་བ་སྐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་
ལ། སྟོན་པར་སྒྲ་བ་ནི་བྱ་སྟེ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས་ཐབས་

མཁས་མད་དུ་རྒྱདཎྟ་ ཡིན་ཏེ། ས་བརྩེ་ཏས། བྱམས་པས་བྱབ་པའི་ཆོག་སྒྲ་བ། །བསྐྱབ་སྒྲ་གཞན་དགའ་སྤྱད་པའི་མཆོག་ །ཞོར་གྱིས་མགྲ་བར་སུ་ཡིས་རྒྱས། །ལུས་སྒོག་བཏང་ཡང་བྱེད་མི་
ཆོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱམས་པས་

གསལ་བར་སྒྲིན་བྱས་ཞེས་པ་ལ། སྒྲིན་པའི་དོན་དང་སྒྲིན་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་རྒྱན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ལེན་ལས་འབྱུང་བ་དེར་བལྟ་ཞིང་། འདིར་སྐབས་དོན་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་སྒྲོད་
རུང་དུ་རྒྱར་པ་ལ་བྱའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་

རབ་བཀོད་ཅེས་པའི་ཐེག་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་མི་ཐེག་སྒྲོམ་པ་ངོ་འབྲའིཎྟ་ སྒྲོབས་དང་འཆ་མ་པའི་བྱར་ཆེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་དང་། ལ་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་དམན་གྱི་
འབྱེད་བྱེད་མཐའ་བུལ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་

པ་གོ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འབྱེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་སྒྲ་དོན་བཤད་རྩལ་མི་འཐད་པ་ནི། འདུལ་བའི་གོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐེག་བ་ཞེས་པ་བྱོགས་དང་ཤིང་རྟ་སོགས་ལ་
བཤད། ཐུབ་དགོངས་ལས་འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐད་དུ་སྤྱང་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་

བཤད་པ་གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལ་ཞོན་ནས་སྒྲོད་བྱེད་ཅིག་ལ་འཇུག་པས། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། དགའ་སྒྲིད་བདེ་བ་མངོན་པར་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག། གང་ཞིག་ཞོན་ནས་སྤྲོགས་སུ་འགོ་བ་
དམིགས་སུ་མེད། །ཅེས་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་

@038B སེམས་ཀྱི་རྟོག་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐེག་བདེ་ལ་བར་ཞོན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོད་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། རྩེ་རང་གིས་ཁྱར་ནས་འགོ་བར་མ་
བཤད་དོ། །དེས་ན་སྤྲགས་རིམ་ལས། ཐེག་པ་ནི་འདིར་འདོང་བ་

འབྲས་བྱ་དང་། འདིས་འདོང་བ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་སྟེ་བཟོད་པས་ན་ཐེག་པ་འོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཉིད་ཚད་མར་བྱ་ཡི། ཡོད་པ་བཞག་ནས་མེད་པ་ལས་བཙལ་བར་མི་བྱའོ། །ཐེག་པའི་
འབྲེད་ཆོས་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་འང་ཤིན་ཏུ་མི་

འཐད་དེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ལུང་བདུན་དང་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་འང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པས་བྱུང་
པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་

པས། དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ན་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་མི་སྲིད་པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་
བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྟ་བུས་འབྱེད་ཅེས་པ་ནི་

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་པས། གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཉོར་བ་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་ནི་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐབས་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས།
ཤེས་རབ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པར་ཚད་ལྡན་སྲུང་ཀྱང་

མ་ལག་དུང་། བྱེད་པར་དུ་རྩེ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་གས་རིམ་ལས། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་ལ། བྱེད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་
ཕྱེ་བའང་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

@039A གྲླ་། །ཀྱིས་མི་འབྱེད་གྱི། ཐབས་ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱོད་རྒྱས་རྒྱས་བྱུང་ཅིག །ཅེས་པ། སྤྱིར་མཆོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡོན་ཏན་གྱི་
མགོན་ལ་མཆོད་པ་དང་། སྤྱིར་རྩེའི་

མགོན་ལ་སྤྱིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་བཤད་སྐབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྤྱིར་བས་སྤྱིན་པར་འགོ་བ་ལ་
བཤད་པའང་མི་རུང་བ་མེད་ལ། རྒྱན་སྦྱང་

ལས། རྣམ་པར་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱིན་སྤྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོ་རོའ་བཟང་དགུ་ཐམས་ཅད་ལྟག་པར་གཏོང་བ་བཞིན། འདིར་
ཡང་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཐའ་དག་མ་

སྤྱས་ཤིང་དཔེ་མཁྱད་མེད་པར་སྟན་པར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་ཡང་འབྲེལ་བས་ཤིན་ཏུ་ཡིགས་སམ་སྦྱམ། བཞི་པ་དོན་མཐུན་པ་
ནི། བདག་སྟོན་ཐབས་ཤེས་བྱར་པ་ན། །སེམས་ཅན་

རྣམ་པར་ལས་བསྐྱལ་ཅིང་། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་བྱས་པས། །ཆོས་རྩལ་རྣམ་པར་འཕེལ་བྱར་ཅིག །ཅིས་བྱང་། བ་སྟི་དག་བཤེས་ཀྱི་ཁྲི་རྒྱར། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རབ་བཀོད་ཅིས་པའང་སྟན་
སྟེ་ཁོངས་སུ་བསྐྱས་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་དོན་སྟོན་

པ་ལ་སྒྱར་ཏེ། དོན་མཐུན་པ་ཤུགས་ཀྱིས་འཐོབ་བ་ལས་གཞུང་དང་དངོས་སུ་སྒྱུར་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས། སྒྱིར་སྒྲན་སྒྲུ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་
གསུངས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་སྒྲན་སྒྲུའི་ཁོངས་སུ་མི་

@039B འདུ་བ་མིན་ཡང་། དེར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ཅིས་པའི་ཆོག་གི་རྩས་པ་དོན་སྒྲིང་པ་ལ་སྒྱར་ན་བདེ་བ་དང་། འདིར་ཐབས་ཤེས་གྱུར་པ་ན་ཞེས་པའང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་
མར་དོན་དེ་ཉིད་རང་གིས་བསྐྱབ་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའམ་མངོན་དུ་

བྱས་པ་དགོས་པའི་དོན་དུ་གསལ་ལ། དེ་ནི་དོན་མཐུན་རྒྱལ་ཡིན་པས་འདི་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེའང་སྡོན་ཀྱན་དུ་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་ནས་
རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ལ་བརྩད་པ་སྤྲིག་སྟོན་ནམས་

ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ལྷ་མ་བྱས་པའི་རྒྱན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་གྲས་པ་སྟོད་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ལ་ཁྲོས་པ་མིན་ཡང་དེ་དག་འདུལ་བ་ལ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་མངོན་དུ་བྱེད་
དགོས་པར་གཟིགས་ནས་ཡུལ་དར་མ་བཞུགས་

པར་དཔེན་པར་གཤེགས་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པར་མཛད། དེ་ནས་དུས་ལ་བབས་པ་ན་སྤྱལ་བའི་སྤྱུའི་པགས་པ་གྲོན་ནས་ཕེབས་པར་གློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་
པའི་ཆོ། རྒྱན་དེ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་རིགས་པ་སྣ་

ཆོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་དང་། དབང་ཕྱག་རྒྱར་ལྟ་བ་དང་། ལས་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བཞེན་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་
སུན་ཕུང་ཏེ་རྒྱལ་གློན་འཁོར་བཅས་ཡང་དག

པའི་ལྟ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལྷའི་བྲང་སྒོང་ཆེན་པོར་འབྱུངས་པའི་ཆོ། ཡུལ་ལུས་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡན་ལག་སྤྱིན་ཞེས་བྲ་བ་ཆད་ལྟ་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྲིག་པ་སྣ་
ཆོགས་སྤྱོད་པ་རྩ་འཕུལ་གྱིས་བརྟུལ་ཏེ་ལྟ་བ་ཕུན་

@040A ༄། །སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སྦྱར་པ་དང་། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཕུ་སྤྲིགས་ཀྱན་དུ་རྒྱར་བྱུར་པའི་ཆོ། ཐུབ་པའི་སྤྱོད་ཆོས་མ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟ་ངན་ལས་བསྐྱལ་པར་པད་དཀར་ལས་
གསུངས་པ་སོགས་སྤྱོད་བརྟུ་མར་

གདུལ་བྱ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་བཀོད་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ། །ལྷ་ངན་འགོག་པ་དང་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་པ་འདི་
ནི་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྒྲོག་གྱུར་པས་

དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རང་ཉིད་ངེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྤྱིན་གཏོང་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར། དོན་དེ་ཉིད་
རང་གིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲོ་ནས་

གཞན་ལ་སྡོན་དགོས་པས། འདིར་ཡང་། བདག་སྡོན་ཐབས་ཤེས་གྱུར་པ་ན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དོན་མཐུན་པའི་ཚུལ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་བཞི་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལས་
རྒྱ་འབྲས་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཡང་དག

པའི་ལྷ་བ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་མཛད་དེ། རང་གིས་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ལ་བསྟན་བ་ན་ལྷུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པ་རྟེན་

ཅིང་། ལྷག་པར་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་པ་ནས་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་མཐོང་ནས། འདི་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟེའོ་སྐུལ་དུ་ཡིད་ཆེས་ཆེད་དེ། སློབ་
དཔོན་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་བརྩོན་བརྟུན་

@040B ཆགས་སུ་བསྟེན་པས་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིན་ཅིང་གྲོལ་བར་གྱུར་བ་དེའི་བདེན་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་རྩ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་སློན་པ་མཛད་པའོ། །དེའང་ཐབས་ཤེས་ཞེས་པ་ནི། ཐབས་དེ་ཉིད་

ཚད་མའི་སློན་པ་ཤེས་པ་ཁོན་ལ་མི་བྱེད་དེ། རྒྱན་ལས་སྐབས་འགྲོའི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་བཞིའི་ནང་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་ས་གོང་མ་གོང་མ་ལ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པ་ལ་གསུངས་
པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུའང་། གཤེགས་པ་རྟོགས་

པའི་དོན་ཕྱིར་ཞེས་ལམ་གོང་མ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་བཞིན། སྐབས་འདིའི་ཤེས་ཞེས་པའང་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་དེ་དག་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལའང་བྱར་
རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིན་སོགས་གྱི་

སྟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མཐུན་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བཞིན་དུ་རིགས་པར་ལྡན་བའི་ཆོག་སྒྲ་
ཡང་། །རང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བར་བྱེད་

ངས་གཞན་དག་འདུལ་བར་མི་རྒྱས་ཞེས། །སྟོད་ཀྱིས་དགོངས་ནས་དེ་སྟོད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐུགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། །རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་འདུལ་བར་མཛད་ཕྱིར་རྩོམ་
པ་ལགས། །ཞེས་རང་རྒྱུད་འདུལ་བར་

མཛད་པ་དེ་ཉིད་དོན་མཐུན་པའི་གཙོ་བོར་གསུངས་པས། སེར་སྒྲ་སྤངས་ཏེ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་མཛད་པ་ནི་གཞན་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་བའི་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་མཐུན་པ་དང་། ཉེས་སྟོད་སྤངས་ནས་
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ནི་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པའི་

@041A ༄། །སྐྱབས་ཀྱི་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱན་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྐྱབས་ཀྱི་ལྟ་ངན་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་
ཅིང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའང་དེ་དང་

འཛིན་སྐྱབས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ངེས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བྱས་ཆོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བཤེས་སྤྱིང་ས་ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་ངེས་ཐར་པ་མངོན་

བཞེད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་ཏུ་མཛོད། །གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བུ་དགོ་སྤྱད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མི་བཟང་ལྟ། །ཞེས་མཐོ་ངེས་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མེད་མི་རུང་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་སྟོང་

ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བས། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །རེད་མདའ་བའི་བཤེས་སྤྱིངས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་། འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་

དང་། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱི་མར་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནི་མཐོ་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་

ལ། གཉིས་པ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་འདུལ་བའི་མདོར་རྩལ་བྲིམས་དང་ཚོག་དང་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་པའི་ལྟ་བའང་། ལས་དང་འབྲས་བུའི་
འབྲེལ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བྱེད་པས།

@041B དེ་མེད་པར་རྩལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའང་འབྱུང་ཐབས་མེད་དེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཇི་ལྟར་ཡང་དག་བའི་ལྟ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲེམ་བཙོན་མེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲིར་ཡང་དག་བའི་ལྟ་བ་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་རྒྱུའི་

གཙོ་བོར་བཤད་བ་དང་། ལཤེས་སྤྲིངས་ལས་མཐོ་ངེས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ། །གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་ཆོ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ནས་ངས་
པ་རྟེན་པར་བྱར་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནན་ཏན་དུ་

གོམས་པར་མཛད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། བདག་ཉིད་དང་པོར་རིགས་པར་
གནས་བྱས་ནས། །ཕྱི་ནས་བདག་བཞིན་གཞན་དག་གདུལ་

བར་བྱ། བདག་ཉིད་དང་པོར་རིགས་པར་གནས་བྱས་ན། བྱི་དུས་འདུལ་ཆོ་མཁས་པ་ཉོན་མི་མོངས། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེའང་རང་གིས་མ་བསྐྱབ་ན་གཞན་ལ་འཇུག་
ཕྱོག་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ན། བྱོད་རང་ཡང་དོན་

དེ་མ་སྐྱབ་ན་གཞན་ལ་དེ་སྐྱབ་ཅིས་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲ། བྱོད་ཀྱང་ད་དུང་གཞན་གྱིས་བཙོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནས་བསྐྱབ་དུ་མི་ཉན་ལ། རང་གིས་བསྐྱབས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བདག་ཅག་གང་ལ་བཙུད་
པའི་དགོ་བ་དེ་ལ་ཁོང་རང་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པས་ན།

འདི་བསྐྱབས་ན་བདག་ཅག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་ངེས་སྒྲུམ་ནས་གསར་དུ་འཇུག་ཅིང་། ལྷགས་ཟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཕྱོག་པར་བརྟན་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བྲངས་པ་
བཞིན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི། བཞི་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད་^{@042A} ༡༡། བའོ། ཞེས་པའི་སྦྱོད་རྩལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། བོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ངས་ད་ལྟ་རི་རྩེ་ཡ་གྱིན་གསེར་གྱི་ཁྲོན་པ་
རྩོལ་ནས་ཡོད་གྱི། བྱོད་རང་ལེན་དུ་སོང་བྱས་ཀྱང་ངའི་ངག་འབྲལ་དུ་

གོ་ནས་བྱོད་འགོར་མི་ཉན་ང་རང་གིས་རིངས་པར་ཕྱིན་ན་བྱོད་ཆོ་ངའི་གཞུག་ན་ཡར་བྲིལ་ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲ་མ་རང་ཆོས་བཞིན་མི་བྱེད་པར་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་ཀྱང་ལག་ལེན་བྱེད་
མཁས་མི་ཡོང་ལ། སྤྲ་མ་རང་གིས་ཆོས་བཞིན་

བྱས་ན་གཞན་ཡང་རྗེས་སུ་སློབ་པ་བག་རེ་ཡོང་། ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་སྟོན་པ་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དུ་འཇོག་པ་འང་ངག་གིས་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱེད་པར། ལག་ལེན་དུ་
འདེབས་པ་བཟང་པོའི་མིག་སྟོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགོ་

བ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ཟུང་འདས་ལས། བདག་བྱང་རྩབ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པས་གཞན་ཡང་བྱང་རྩབ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དོན་

མཐུན་པའི་སློན་སྒྲིག་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་སླབ་པའི་པན་ཡོན་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་གང་ལ་འགོད་རྒྱུའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་བཞིའི་
སློན་སྒྲིག་ལམ་སྒྲིའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། བདག་

གིས་སེམས་ཅན་བསྟུ་དངོས་བཞིས། ཉོན་མོངས་མེ་ལས་ཐར་བྱས་ཤིང་། །བདག་གིས་འཕེལ་སྡིག་རམ་བྱས་པས། །བདག་འཁོར་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག་ །ཅེས་བྱང་། དེ་འང་སྐྱེས་
བའི་རབས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གོང་དུ་སློབ་པ་རྣམས་དང་།

@042B གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མར་སྤྱིང་ཇི་དང་། སྡོན་ལམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དབང་འབྱོར་པ་
སོགས་ཀྱི་སྡོན་ས་སྐྱེ་བའི་སྤང་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་བཞེས་ཏེ།

རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྡོད་བ་མ་ལུས་པའི་སྡེ་སྡོན་ཆེན་པོ་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དུག་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པས་རང་རྒྱུད་སྡོན་པར་བྱས། རང་གིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་དེ་དང་དོན་མཐུན་པར་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྡོད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་

སྡོན་པས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་ཏེ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་དཔུང་མངོན་གྱུར་ལྷགས་དྲག་པོ་དང་། ཆེས་སྟོབས་འཕལ་བའི་སྡིག་
སྡོད་ཆོན་པོ་ཆེ་བརྒྱུག་དཀའ་བ་རྣམས་ཉམས་སྦྱང་།

དེ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྡོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་སྡོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ས་བོན་དང་བཅས་ཏེ་སྤོང་བ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་བ་བཞིན་
བཀོད་དེ། གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་

པ་དེའི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཞིག་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་གོགས་མེད་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་གཞན་དང་གཞན་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ།

སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་པའི་གདུལ་བྱའི་བརྒྱུད་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་ཡུན་དུ་གནས་ཤིང་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅས་སྟོན་པ་མཛད་པའོ། །བསྐྱ་བ་བཞིའི་རིམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་ནས་སྤྲིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟོབ་པའི་ལམ་

@043A ༄༄༅། །ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་འང་བྱ་ལ་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་ལས། འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱས་པ་སྤྱད་བ་ཅན་ཞེས་

དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། མ་བསྐྱས་པ་སྤྱད་པ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱས་པ་སྤྲིན་པ་དང་། སྤྲིན་པ་གྲོལ་བ་དང་། གྲོལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་

ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྒྲོམ་ཆེ་བ་ནི་པར་ཕྱིན་དང་བསྐྱབ་ཞི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ལ་རང་གི་རྒྱ་ཚོགས་སྒྲོན་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། དེ་གཉིས་པར་ཕྱིན་དང་བསྐྱབ་བས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་སྤྱུལ་གྱི་སྒྲོད་པའི་སྒྲོམས་སུ་གསུངས་པའང་། གོང་མའི་སྒྲོམས་འདུག་རྣམས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིས་བསྐྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་སོ་སོ་པའི་སྤྲེ་ཚན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི། གཉིགས་ཀྱང་པན་ཚུན་གཅིག

གིས་གཅིག་བསྐྱས་སོ། །བསྐྱབ་ཞི་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱས་རྒྱལ་གོང་དུ་བཤད་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཕྱིན་དུག་བསྐྱབ་བཞིས་བསྐྱབ་རྒྱལ་ནི། སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་བསྐྱབ་བ་བཞི་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས་སུ་སྒྲིན་པའི་བསམ་སྒྲོར་སོགས་དེའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་

དག་བསྐྱབ་བ་བཞི་ལས་མ་འདས་རྒྱལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་བ་དེ་པར་ཕྱིན་གཞན་ལྔ་ལའང་འདྲའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་དང་དཔེ་སྐྱར་བ་ནི། དེ་བྲག་ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱར་བའི་ཆོ་དག་རྩ་སྟེག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་

@043B ཉོན་མོངས་སྤྱི་ལ་སྤྱོར་ཚུལ་དཔེར་ན་མི་དང་ཉེ་བར་གནས་ན་དེའི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་ཏེ་མི་བཟོད་པ་བཞིན། ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གང་མངོན་དུ་གྱུར་གྱང་། དེས་ཤེས་
རྒྱུད་གདུངས་ཤིང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་པས་མི་དང་འདྲ་ལ། སངས་རྒྱས་

ཀྱི་གསུང་ནི་གདུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཆུ་ལྟ་བུར་བཤད་དེ། དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས། ཙན་དན་བས་ལྷག་གསུང་གི་ཆུས། །ལུས་ཙན་ཡིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེས། །རབ་དུ་གདུངས་བཞི་
བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་

ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གིས་ཤིན་དུ་ཞི་བར་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་མེའི་གདུང་བ་ནི་གཏན་མི་འབྱུང་པའི་ཆོས་ཙན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །རྟེན་པ་གསུམ་
པར། བདག་གིས་འཕེལ་སྡིག་པམ་ཞེས་པའི་སྡིག་

པའང་། དགོ་སྡིག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྡིག་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི། འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དགོ་མི་དགོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱར་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། ཐུབ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་
ཡིས་མི་འབྲུ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིས་སྤྱད་ཀྱིན་སྟོང་

ཚུལ་དང་། འགོག་ལམ་མངོན་དུ་བྱ་ཚུལ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་མས་ལ་སྟེག་པ་དང་མི་
དགོ་བའི་སྒྲིམ་བསྟན་པའི་སྒྲིབས་མང་ལ། དེར་མ་ཟད་འཁོར་བ་

རང་ཉིད་ལའང་མི་དགོ་བའི་སྒྲི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། འཁོར་བ་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་མཆོག་དུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མི་དགོ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་

@044A ༄༄༅། །འབྲུང་བདེན་པ་སྟྱི་ལ་བྱས་ན་དེའི་འབེལ་བ་ཕམ་པར་བྱས་ཚུལ་ཡང་ཀླང་བ་སྒྲ་མའི་ཉོན་མོངས་མི་ལས་ཐར་བྱས་ཞེས་པ་དང་ཤིན་དུ་འགྲིག་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་བཞིན་
ཤུན་བ་བཞིན་དུ་འདོད། །ལས་ནི་

ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འབྲ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་པ་ཤུན་པ་དང་། ལས་ནི་དེའི་ནང་གི་འབྲས་དང་འབྲ་བས། འབྲས་ཤུན་པ་དང་མ་བྲལ་ན་སྐྱེ་ཞིང་འབེལ་བར་རྒྱས་ལ། དེ་དང་བྲལ་ན་འབེལ་མི་
རྒྱས་པ་བཞིན། ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་མ་བྲལ་ན་

འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་སྤྱོད་འཕེན་པར་རྒྱས་ལ། གྲོགས་ཉོན་མོངས་དང་བུལ་ན་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཐོབ་པའི་ཤུན་བ་དང་བཅས་པའི་ལས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་
བར་རྒྱས་གྱི། འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལས་རྣམ་བཤུལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེལ་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་
སྐྱབས་ལས་བརྩམས་ཏེ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། བདག

གིས་སྤྱི་གསུམ་ཅན་གཞན་དག །ལྟ་བའི་རྩ་ལས་བསྐྱེལ་བྱས་ཤིང་། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་བྱས་པས། །བདག་འཁོར་ཏྲག་ཏུ་གྱུས་གྱུར་ཅིག །ཡུན་རིང་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
བྱང་། དེའང་ཆེས་སྒྲིགས་མ་བོད་ཞིང་བྱད་པར་དུ་ལྟ་

བའི་སྒྲིགས་མར་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དུག་ལ་སོགས་པས་སྟངས་སྟོང་ཆོགས་པ་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་བར་གྱུར་པའི་དུས་སུ། ལྷའི་
བྱ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་འཇམ་གླིང་དུ་འབྱོན་པར་

@044B བཅུམས་པའི་ཆོ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སད་ལྷ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་ན་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་བཟུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གདུལ་དགའ་བས་འབྱོན་པའི་དུས་མིན་ཞེས་བཤེལ་བཏབ་པ་ལ། ཇི་ལྟར་
དུང་གི་སྤྱུས་རོལ་མོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟར།

སྤྱི་བ་ངན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བམ་པར་བྱའོ་ཞེས་འཇིགས་པ་མེད་པ་སེང་གའི་སྤྱི་བསྤྱུགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་ཇི་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་འཇིགས་པར་ཞིའི་སྟོན་ས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རང་དབང་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། ལུ་སྟེགས་

ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་པམ་པར་མཇུག་ཅིང་། སོ་སའི་སྤྱུལ་པ་དང་འཚམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་སྤྱི་བསྤྱུགས་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགོད་
པར་མཇུག། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་

པའི་བྱི་བ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་གྱིས་བཅད་ནས། སྟོན་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཏུ་འགོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ཤིང་།
ཐུགས་ལ་བ་རྣག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་

བསྐྱབ་པར་མཛད་པ་དེའི་བདེན་པའི་མཐུས་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པའི་འཁོར་རྣམས་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པར། སྒྲོན་པ་དང་བསྐྱན་པ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་བའི་
སྒྲོན་ས། སྒྲོན་པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏུ་

གྲུས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་སྒྲོན་པའོ། །མདོ་རང་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་འདིའི་མཐར་ཡུན་རིང་བསྐྱན་པ་ཞེས་སོགས་མེད་ཀྱང་། དགོས་པའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་བྲངས་ཏེ་དམ་

@045A ༄། །པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུར་བར་མཛད་པ་བཞིན་བྱས་པ་ལེགས་སོ། །རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལྷོ་ཀླར། ལྟ་བུའི་མུ་དང་ཐར་པའི་སྟེགས་སམ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུའི་སྟེགས་ལ་
གནས་པས་ན་མུ་སྟེགས་ཞེས་

པའང་འཐད་པ་འདྲའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལྟག་ལོའི་གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཐར་པའི་མུ་དང་སྟེགས་ལ་གནས་པས་མུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་ལས་
ནི་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་བཤད་

པ་རྣམས་ཀྱི་བྱངས་ཏེན་ས་ནི། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ལུ་སྟེགས་ནི་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
བྱེད་པས་ན་ལུ་སྟེགས་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་

ཡིན་སྐད་ཡང་། དེ་ནི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དེས་འཕྱག་རོགས་སུ་བྱུས་བྱེད་པ་སོགས་ཐར་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གིས་དེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བྱེད་པའམ་ཁས་ལེན་
པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐར་ལམ་

དུ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པས་ཐར་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པའི་རྒྱར་འདོད་ཅེས་པའི་ཐར་པའང་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཐར་པ་དངོས་གནས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི།
ལང་གཤེགས་ལས་གཞན་སྟེ་

རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་འཛོག་ཚུལ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་འགྲོའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ལ་བསམ་ནས་ཐར་པའི་རྒྱ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེར་
ཞུགས་པ་ཐར་པ་སྟེ་བདེ་འགྲོའི་རྒྱར་སྟེ།

@045B བདེ་བྱེད་པས་སྤྱི་གསུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདིར་སྤྱོད་བཞེས་པས། བྱེད་པར་འཕགས་བསྟོན་གྱི་འགྲེལ་པར། དེ་བྱེད་པས་སྤྱི་གསུང་ཞེས་པ་དེའི་དོན་གསལ་
བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན་གཞི་འགྲེལ་ལས།

གང་དག་ལ་ཚུ་གླུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐར་ལམ་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་སྤྱི་གསུང་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་གྱིས། སྤྱི་གསུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་དག་ཆོས་གྱི་སྤྱིར་
འཇུག་དོགས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་འང་ཚུ་གླུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཐར་ལམ་ཡོད་པར་སྤྱོད་བ་དང་། དེ་ནི་རྒྱ་སྤྱོད་ཞེས་པ་མུང་འདས་སམ། ཐར་པ་དང་བསོད་ནམས་སོགས་གང་དུ་འང་སྤྱར་ཆོག་
པས་མ་སྟེ་བར་ཆོས་གྱི་རྒྱར་སྤྱོད་བཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།

དགོངས་བཞེས་ཏུ་མཐུན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ཐར་པར་འཇུག་པའི་སྤྱི་གསུང་མིན་ན། སྤྱོད་བཞེས་གཉིས་ལས། ཏྲི་ཐ་ཀ་ནི། ཏྲི་ཐྱི་བི་བྱ་ཏེ་ཏྲི་ཐ་ཀེ། ཞེས་བྱ་སྟེ། མཆོའི་འགྲམ་ནི་མཆོར་འཇུག་
པའི་སྤྱི་གསུང་འཆར་བ་དང་འབྲ་བར། དཀའ་བྱུང་དང་

ནལ་འབྱོར་སོགས་སྐྱ་ཚོགས་སྟོད་ཅིང་མུང་འདས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་སྟགས་འཆར་བས་ན་མུ་སྟགས་ཅན་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐུན་མཛོད་གི་གྲགས་པ་དང་
སྟོ་བསྟན་པའི་སྐྱ་བཤད་ཙམ་ཡིན་པས། སྐྱ་བཤད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་

བཤད་ཀྱང་དོན་ངོ་བོ་ལ་དེ་བཞིན་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚངས་པ་ལ་བྱེད་པོ་དང་། འཕྲོག་བྱེད་ལ་བྱབ་འཇུག་ཅིས་བསྐྱ་བཤད་པའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་།
སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་

@046A ༄༄༅། །ངོ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྟག་ལོ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་ཡང་སྐྱ་བཤད་ཙམ་ཡིན་མོད་སྟམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་
དབང་གིས། འཇིག་རྟེན་ལས་

པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་ཅིས་དང་། ཕལ་པ་ལས་ནི་ཆེས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་ཐར་པའི་སྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་
བཅས་བསྐྱབས་པས་ཁོ་རང་རྣམས་རང་ལུགས་སུ་

བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཡང་ཕྱི་རོལ་བའི་ལྟ་བ་དག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་སྟེགས་སུ་མི་འགྱུར་ན། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་དེའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་
ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། ལས་ཉོན་རྣམས་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་

གྲོགས་མིན་ཡང་ཐར་པར་སྟོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་སྤང་བུ་དེ་དག་སྟོན་དུ་བཤད་དགོས་པ་ལྟར། ཕྱི་བའི་ལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་པ་དེའི་སྟེགས་མིན་ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འཇུག་པ་ལ་
གོལ་ས་དེ་དག་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤངས་ཏེ། ལམ་ཡང་

དག་པ་འཚོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། ལྟ་བ་ངན་པའི་སྤྱུལ་སྟེགས་འཆའ་
བའི། ཕྱི་རོལ་གྲུབ་མཐའི་རང་བཞིན་མ་

ལུས་པ། །ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཐར་པའི་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐྱས་སོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཤེལ་གྱི་མི་ལོང་ལས། དེ་ཕྱིར་ལྟ་
ངན་སྤྱུལ་སྟེགས་འཆའ་བའི། ཕྱི་རོལ་

@046B གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་ཤེས་ནས། །སྒོང་བར་བྱེད་པར་ཐར་བའི་གྲོང་བྱིར་དུ། །འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཉིད་ཅེས་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་
ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱེད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་སྡེའི་གཞུང་ལ་ཇི་

ཅམ་དཔྱད་པ་བཞིན་གྱིས་མི་གཙང་བའི་བྲོན་པ་ལྟོག་པ་ལྟར་ཞེན་པ་སྡོག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གྲུས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། སྤྱ་སྤྱེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་
ལུགས་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་

མགོན་བྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྒྲ་མའི་གསུང་དང་མི་མཐུན་བ་རྣམས་ལ་བལྟས་པ་ན། སྒོ་གྲོས་ཐུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོད་ཆེ་ཇི་ཇི་གསུང་ལ་
ལྟག་པར་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལ་འགྲམ་རྒྱ་མི་ལྡང་བ་ཞིག་

འབྱུང་ཡང་། ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ཁོ་ནར་སོང་བས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་རྩལ་ཀྱན་བྱང་གི་འཇུག་ལྟོག་ལས་བརྩམས་ཏེ་དཔྱད་པ་གསུམ་དང་རིགས་པ་བཞིའི་རྣམ་དབྱེ་ཅི་ཡང་མི་
དགོས་པར། བཤད་པ་བོས་ངའི་འདི་ཟབ་མོ་བྱད་ཆོས་ཅན་

ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་པ་དག་ལ་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གིས་དགོས་པ་ཅི་ཡང་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་དོ། །ཡང་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་འང་སློབ་བའི་གནས་
སྐབས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་དོན་སྟོན་

ལ་སྒྲུབ་བས་གོང་དུ། བདག་སྟོན་ཐབས་ཤེས་གྱུར་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལྟ་ངན་ལས་བསྐྱལ་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་སྟོན་པར་སྒྲུབ་ཡོད་པ་དང་སྒྲོས་ཀྱིས་དོགས་ནས། སྒྲོས་སྟོང་དུ་ལྔ་མ་ནི་གྲུབ་
མཐའ་ལམ་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་ངན་

@047A ༄༄༅། །ལས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པའི་ལྟ་ངན་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་། དོན་གྱི་རིམ་པ་གང་བྱས་ཀྱང་མི་
འཐད་དེ། བཤད་ཚུལ་སྒྲུབ་བསྐྱབ་པའི་སོ་སོར་རྒྱས་

པར་བཤད་པ། མཇུག་དོན་བསྐྱབ་པ་དང་བཅས་སོང་ཟིན་ནས། ཡང་རྒྱས་བཤད་ལ་འཇུག་ན་གོང་འོག་འཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་
བསྐྱད་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོབ་པ་ཉག་པ་བ་ཙམ་

ཡིན་པས་སྒོང་སྤྲེལ་སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་དང་མཐོང་སྤང་ཡིན། བྱབ་མཐས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་འབྱུང་བའི་བདག་ལྷ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མཐར་
བྱུག་ཡིན་པས་སྒོང་དཀའ་ཞིང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་

ལས། གང་དག་དུད་འགྲོང་བསྐལ་མང་བསྐལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཏྲག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །དར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དང་།
ལམ་རིམ་ལས། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་བྱབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་དེ་

དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་ཀྱན་བཏགས་ལས་བསྐྱབས་ནས། དེ་རྗེས་ལྷན་སྐྱེས་ལས་སྒྲོབ་དགོས་ཀྱི། གོ་རིམ་བརྒྱུག་མི་
རིགས་སོ། །རང་ལུགས་སྤྲེལ་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་དང་། ཕྱི་མ་

སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ལྷ་དན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ལ་སྤྱར་ཏེ། གཉིས་ཀར་ཀྱན་བཏགས་ལྷན་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པས་སྒྲོམ་སྒོང་གི་ངལ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཁོང་གིས། ལུ་
སྟེགས་ཅན་གཞན་དག་ཅེས་པའི་གཞན་གྱི་སྤྲེལ་སེམས་ཅན་པལ་

@047B པ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་གསུངས་པའང་། ཁོང་དུས་ཤིས་ཡི་གའི་རྣམ་དབྱེ་སོགས་ལ་ཚུད་མེད་ཀྱི་པཱི་ཏར་བྱེད་ཀྱི་ན་འདུག་བས་གོ་རྩལ་གཅིག་ཡོད་ལས་ཆེའང་། གཞུང་སྤྱི་སྐད་དུ་
སྤྱ་སྟེགས་ཅན་ལ་གཞན་དང་གཞན་སྤྱེ་སོགས་སྤྱ་བཤད་པ་དེ། རང་

པ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཞན་དུ་བཞག་པ་ལས་སེམས་ཅན་པལ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཞན་དུ་བཞག་པ་ཞིག་མ་མཐོང་བར་མཛད། བལ་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཞན་དུ་འཛོག་ན་དམ་པར་འགྱུར་རམ་ཡང་སྤྲུམ་
མོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཅས། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྟོར་ན། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པས། གཞན་མ་སྟོས་པར་སྤྱ་སྟེགས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལས་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོས་ཤིང་། འདི་གནད་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ།
བསྟོ་བ་འདིའི་ལྷས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་བའི་བཅོད་དོན་ནི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་ཁོ་

ནའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་འགྱུར་བའི་ཅ་བ་སྟོན་པ་པོ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྟོན་པའང་སྟོན་པར་འཛོག་པ་བསྟན་པའི་སྟོལ་ཐོག་མར་བྱེ་བ་དེའི་སྟོན་ས་འཛོག་དགོས་
པའི་ཕྱིར། སྟོན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་

གཅིག་ཕྱི་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ལྟ་ཞིན་ཡུལ་སྐྱབ་པའི་སྤྲོད་ནས་རང་གི་རྩིས་འཇུག་ལ་ཐར་ལམ་ལྟར་སྤྲོད་པ་མུ་སྟེགས་པའི་སྤྲོད་པ་དང་། བདག་ལྟ་ཞིན་ཡུལ་འགོག་པའི་སྤྲོད་ནས་སོ་
སའི་སྐྱལ་བ་དང་འཆོམ་པར་བདེན་པ་བཞི་དང་སྤྲོད་པ་རྟེན་

འབྱུང་སོགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་སྤྲོད་པ་བདག་ཅག་གི་སྤྲོད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་ཅག་གི་སྤྲོད་བས་མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་སྤྲོད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སེང་གའི་སྐྱབ་སྐྱེགས་པ་ན། མུ་སྟེགས་
ཀྱི་སྤྲོད་པས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་པའི་དོལ་གཏམ་^{@048A} ༡༡། །བཞིན་སྤྲོད་པོ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མི་བྱེད་བཞིན་དུ་སྐྱབ་ངན་པའི་ལྟ་བ་
ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་ན་བདག་ཅག་གི་རྟེན་པ་གཅིག་ཕྱི་མ་དང་ས་པ་དོན་གྱི་སྤྲོད་པ་དང་། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ། སྐྱབ་

བའི་དམ་བ་སོགས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་གྲུབ་ན་དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ནར་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་དོགས་སུ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེལ་ས། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་ཞེས་དང་།
བྱུ་ཕྱུ་ལི་ཏ་ལས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་པ་བས་ཀྱི་གྲོལ་

བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་པ་བསྐྱབ་དང་འདྲ་བར་ཐུགས་སུ་རྩད་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་དང་། རྩོགས་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
གསུངས་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ས་རོལ་པོའི་

སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་པའི་རྣམ་ཐབས་སྒྲ་བ་དང་འབྲ་བར་ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར་ཡང་། སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
གསུང་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་

གསུང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་རྗེ་བླ་མས། སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བྱོད་ཉིད་དེ། །ཕ་སྐྱེས་ལ་ནི་སེང་གོ་
བཞིན། །ཁུ་སྟེགས་ཅན་ལ་འང་གཅམ་བུའི་ཆོག་ །ཅེས་གསུངས་

ལ། མདོ་དང་རྣམ་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་གཉིས་གྱིས་བདེན་བཞིའི་བླ་དོར་རང་དབང་དུ་སྟོན་པའི་སྟོན་ས་གདུལ་བྱ་ལ་བདག་པའི་ལམ་མ་ནོར་བར་ལ་འབྲིད་པ་ཁོ་ན་
སྟོན་པ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་མཐར་ཐུག་པར་འཇོག་

@048B བྱིད་དུ་གསུངས་སོ། །འདིས་མཛད་པ་གཞན་རྣམས་མ་བསྟུས་པའི་སྟོན་མེད་དོ། སྒྲ་ངན་མཐའ་དག་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ན། བྱང་རྒྱལ་
པའི་མཛད་པ་ཡན་ཆད་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་གསུང་གི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབྱེ་བའང་ལེགས་ལྡན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་བརྒྱ་
བདུན་ཅུ་དང་། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙ་གསུམ། ལྟ་བའི་རྩ་

བ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ། ཡ་མཚན་གྱི་ལྟ་བ་གོ་དུག། ལྟ་ངན་རེ་གཉིས། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད། འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་འཇིག་ཉིན་པ་རོལ་སྤྲོ་བ་བཅུ་དྲུག། ལྟ་ང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་

ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དཔུང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལ་འབྱེར་བྱེད་ཡིན་པས་རྒྱ་བོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཀྱན་བཏུས་ལས། རྒྱ་བོ་ནི་བཞི་སྟེ། འདོད་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། སྤྲིད་པའི་རྒྱ་བོ་དང་། ལྟ་
བའི་རྒྱ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོའོ། །ཞེས་པ་ནས།

ལོག་བས་ཚངས་བར་སྟོད་པ་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་དང་། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། འབྱེར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བོ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་
ངན་པའི་རྒྱ་བོ་བསྒྲུལ་ནས་གང་ལ་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་

བའི་གཙོ་བོ་ནི་སྟོང་པ་ཏེན་འབྱུང་དང་། ཏེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མཐོང་བརྟག་ཆད་སྟོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོག་མ་ཁོ་ན་ནས་དེ་ལ་
བཀོད་པ་མོ་ཡིན་གྱི། སོ་སོའི་སྒོ་ཚོད་དང་སྒྱར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

@049A ཨུ། །བད་སྟོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་སྟོག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །ཅི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྟོག་པ་
ལས། །རྣམ་པར་བརྟོག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་

ཏེ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་འབྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བསྟན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བསྟན། །ཟབ་མོ་བྲུ་འབྲིག་ཅན་འཇིག་པ། །སྟོང་ཉིད་སྦྱིང་རྗེའི་སྦྱིང་པོ་ཅན། །བྱང་
རྒྱུ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་འོ། །ཞེས་དང་། བཞི་

བརྒྱ་བ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྟོག་ །བར་དུ་བདག་ནི་བརྟོག་པ་དང་། །ཐ་མ་ལྟ་ཞིག་ཀྱན་བརྟོག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུས་ཏེ་ཀྱན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས།
དང་པོར་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་མིན་

བསྐྱོད། །བར་དུ་མི་རྟག་སོགས་གྲིས་བདག་གཉིས་བསྐྱོད། །ཐ་མར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་རིམ་གྲིས། །ལྟ་ཀྱན་དྲི་བཅས་འཛོམས་པར་མདོ་སྒྲགས་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་
བཞིན་བྱས་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པའི་

ཁོངས་འདིར་དགོངས་འབྲེལ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། གཟུགས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་ནོར་བུ་སྦྱོང་བའི་དབེས་གདུལ་བྱ་བའི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྟེད་
ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྟན་

འདས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕན་པའི་མཛད་པ་ཆོ་འཕུལ་རྣམས་པ་གསུམ་གྲིས་བསྟུས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྟིང་པོར་གྱུར་བ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟིང་པའི་བྱུག་རྒྱུ་ལུས་པ་རྒྱན་གཙོད་
བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོན་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་

@049B བོའང་འདི་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་གང་ལ་ལྟར་བ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ན། དེ་ལ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྟིང་པའི་བྱུག་རྒྱ་གཙོད་བྱེད་ལམ། །རས་ནས་
བྱིད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །བྱིད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུབ་བྱ་སྟེ། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་སྟོན་མཛད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་གྱིས་བྱགས་བཙུ་བའི་སྟོན་སྟོན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་བདེན་པས། རྩེས་འཇུག་རྣམས་སྟོབ་མའི་
བྱ་བ་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་

པར་སྟོན་པ་ནི། བདག་ལ་འཁོར་རྟག་དུ་གྱུས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། །དད་པ་དང་གྱུས་པ་ནི་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་མིག་ཟིམ་ཟིམ་གྱས་པ་ཙམ་ལ་མི་འཇོག་གི། །དད་གྱུས་རྣལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆད་
ནི་རྟེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོག་དུ་བབས་ཀྱང་ཆོས་མི་གཏོང་བ་

ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འདུན་དང་ཞེ་སྤང་འཇིགས་པ་དང་། །མྱོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འགྲོ་བ་བཞིས་ཆོས་ལས་
མི་འདའ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཅི་གྱས་གཞན་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་

བྱང་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དུ་གྱུས་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་དུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་
ཀྱིས་མདོར་བསྐྱུས་པ་སེམས་ཅན་མཁྱེན་བར་བྱེད་པའི་བསྟོད་པ་

ལས་ཏེ་ང་ལ་གྲུས་པ་སེམས་ཅན་དོན་ཏེ་གྲུས་པ་གཞན་དག་མིན། །གང་གིས་སྤྱིང་རྩེ་མ་བཏང་དེ་ཡིས་ང་ལ་གྲུས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་
གཅིག་ཏུ་གྲུས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པ་ན། ལྟ་བུ་དང་

@050A ལྟོ། །སྟོན་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་དགོ་འདུན་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་དང་དོན་མཐུན་པ་ཞིག་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་སྟབས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་

སྟོན་བྱའི་ཕན་བདེ་ལུས་བརྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། དགོ་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བདེ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་སྟོབས་ཀྱི་
མས། སྟོན་བྱ་རྣམས་ཀྱི་

ཕན་བདེ་ནི། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལས་འབྱུང་། །བསྟན་པའི་རྩ་བོ་འཕེལ་བའི་གཞི། །དགོ་འདུན་རྩ་གཏོར་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་འདུན་རྣམས་
ཐུགས་མཐུན་ཞིང་བར་ཆད་མེད་པར་འཁོར་ལོ་གསུམ་

གྲི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་བཞི་ཏེན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན་གྲང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སློབ་པ་དང་། །ཁ་ཏོན་གྲིས་རྒྱས་ལེགས་གནས་
ཤོག །རྟག་ཏུ་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། །དགོ་

འདུན་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅིས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་པ། བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་ལྷུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། །བསྟན་པའི་སྲོལ་
འཛིན་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས། །བསྟན་འགྲོའི་དགོ་

ལེགས་སྤེལ་བའི་ཤིས་བ་སྟོལ། །རྒྱལ་བས་གང་ལ་བསྟན་པ་གཏད་པའི་ཡུལ། །སྤྱི་པའི་དབྱ་བཙམ་འཕགས་པའི་གནས་བཏན་རྣམས། །བསྟན་འདི་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ཐབས་
མཁས་གྱི། །འཕྲིན་ལས་སྒོ་བརྒྱ་དབྱེ་བའི་དུས་ལ་བབས། །བྱབ་པའི་

@050B ཉི་མ་དངོས་གྱི་གདུལ་བྱའི་མཐའ། །རྫོགས་པས་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱབ་རིར་གཞོལ་བ་ན། །སྤྱི་གས་མའི་འགྲོ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཕྱི་བཞིན་དུ། །གཟིགས་པའི་གསུང་གི་འོད་དམར་འདི་
སྟོས་སོ། །བསྟོ་བའི་རྒྱལ་བོ་འདི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ། །རྒྱུང་ལྟར་

གྲགས་པས་ཐོས་པ་དོན་ལྡན་ཡང་། །བརྗོད་དོན་ལེགས་པར་སེམས་པ་དང་བཅས་ན། །ལྷག་པར་བསོད་ནམས་མི་ཟད་གཏིར་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་འདིར་འབད་དགོ་བའི་
མཐུས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་མ་དུག་ཟུན་སེལ་ཞིང་།

མངོན་མཐོངས་ལེགས་ལམ་བཟང་སྤང་བྱེད་པ། །བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཡུན་དུ་གསལ་གྱུར་ཅིག །བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་གྱི། །ཡུལ་གྱང་མཛད་འཕྲིན་གྲགས་པས་ས་བྱབ་
ཅིང་། །སྐྱེས་སྤྱལ་མཐའ་དག་དམ་པའི་མཚན་དོན་

དང་། །མཐུན་པར་སྦྱོད་པས་ས་སྤྲོང་མཛེས་གྱུར་ཅིག །མཐའ་དབུས་ཕྱོགས་གྱི་དགོ་འདུན་སྡེ་རྣམས་ཀྱན། །བག་ཡོད་ཆོས་མཐུན་འཆོ་བས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། །གིགས་མེད་བཤད་སྐྱབ་ལས་
ལ་གཞོལ་བ་ཡིས། །ལྷག་བསམ་རྣམ་དཔྱོད་འགྲན་

བཞིན་འཕེལ་བར་ཤོག །བདག་གྲང་མ་འོངས་སྐྱེ་བའི་འཕྲིང་བ་རུ། །དགོར་རྗེས་གཞལ་བའི་སྤང་དུ་མི་འགྱུར་བར། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་བཟོད་པ། །ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་
མའི་རྣམ་ཐར་སྦྱོང་གྱུར་ཅིག །དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་ཐུབ་བསྟན་

རྫོགས་པའི་བྱུང་། །རང་ཉིད་གཅིག་པུས་འབྱེད་ལ་མི་ངལ་བ། །ཡབ་རྩོམ་འཇིགས་མེད་དབང་པོར་སྦྱིང་ནས་འདུད། །བཙེ་ལྷན་དེ་ཡི་བཞེད་པ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བསྟོར་བའི་རྒྱལ་པོ་བསྟན་
འབར་མའི་དགོངས་དོན་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་བསྟན་

@051A ༄། །བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷ་མོར་དགོན་པའི་ཁྱིམ་སྟོན་སྐབས་ཀྱན་མཁུན་མཆོག་གི་བཀའ་བཅད་ལྟར་ལོ་རེ་བཞིན་སྦྱིང་བསྟེན་སྐབས་སུ་བཀའ་པོད་ལྷའི་སྦྱང་ནས་
བཤད་པ་བྱེད་དགོས་པས། ལོ་དང་བོར་ས་བཅད་ཆེ་བ་

རྒྱས་ཏེ་གཉིས་པ་དང་ལྷ་པར་དཀའ་གནད་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པའི་གཟབ་བཤད། གསུམ་པར་བཀའ་བོད་སོ་སོའི་ཆོས་འབྱུང་དང་སྒྲགས་པ། བཞི་པར་བཀའ་བོད་ལྷ་ཀ་ལམ་གྱི་ལུས་
གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བ། རྒྱག་པར་བསྟན་འབར་མའི་བརྗོད་དོན་བསྟན་

པ་གསུམ་ཏུ་བསྟུས་ཤིང་། དེ་སྟོན་པ་མདོ་འདུལ་གཉིས་དང་ལུང་གི་མདོན་པ་གོང་འོག་རིགས་པའི་མདོན་པ་སྟེ་བཀའ་བོད་ལྷར་འགྱུར་རྩལ་གྱི་སྦྱང་ནས་བཤད་པ་བྱས་པར་བརྟེན། རྣམ་
དཔྱད་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་ནང་ནས་བསྟན་པར་མ་

རང་རྒྱུད་གི་བཤད་པ་རྣམས་ལོགས་སུ་བཀོལ་བའི་འྲིཟ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟུལ་མ་བྱུང་ཡང་རིམ་འགྲུངས་སུ་ལུས་པ་ཉི་ཆར་པ་རོན་སུ་ཉིད་ཤོག་ནས་གཞུང་བརྒྱ་སྟེ་བའི་དབང་པོ་དོ་རམ་པ་
ངག་དབང་རབ་བརྟན་དང་། ཉལ་ཉ་དར་ཉན་བེ་ལིའི་

ཤོག་ནས་ལྷག་བསམ་དང་རྣམ་དཔྱད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཏུ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ནན་ཏན་དུ་བསྟུལ་བའི་ངོར། དབུས་འགྱུར་བསྟན་པའི་སྟོག་ཤིང་སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་གི་
མཛོད་འཛིན་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་

ཅན་ལྟ་བུ་བཅུན་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། མདོ་སྟེད་སྟིན་པོའི་ཡུལ་ལྷ་བྱ་འདིར་ཡང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་ཆ་བཙན་པོ་བགོས་ཏེ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་སྟོན་མ་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སའི་སྟེང་

@051B ན་འགྲན་པའི་སྒྲ་དང་བུལ་བ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཅུན་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་རུལ་སྟེ་བོར་བསྟན་པའི་བཅུན་པ་དགོན་
མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་བགྲང་བུ་

གཉིས་པ་ས་ལོ་འབྲུག་གི་ལོ་ཁྲུམས་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་བར་དབེན་གནས་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ནས་མཚམས་ཀྱི་ཐུན་གསེང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཙུག་ལག་ལྷ་བའི་སྟོ་མིག་དང་ལྷན་པ་དག་སྟོང་
དགོན་མཆོག་ཀྱན་དགས་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་

རིང་དུ་འབར་བར་གྱུར་ཅིག །དགེའོ། །